

VZW JONGERENWERKING
PIETER SIMENON

JAARVERSLAG 2023
CANO PIETER SIMENON

VZW JONGERENWERKING PIETER SIMENON

Initiatief van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon
Jeugdhulp
Agentschap Opgroeien – Vlaamse Overheid

CANO PIETER SIMENON

APPÈL

Zilleweg 26
3920 Lommel

T 011 54.50.25
F 011 54.50.21

Martinus Van Gurplaan 45
3920 Lommel

T 011 54.46.08
F 011 55.33.01
E pietersimenon@telenet.be

IBAN

BE91 0000 1025 0876
BE51 0112 5010 5062

Fotomateriaal: Jeroen Verrecht (cover), Steven Neyrinck, Kris Daemen en Roel Gerits

Indien u ons financieel wil steunen:

BPOST BE91 0000 1025 0876 of BNP PARIBAS FORTIS BE51 0112 5010 5062 van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, Martinus Van Gurplaan 45, 3920 Lommel, met eventuele vermelding van een concreet project of bestemming. De vzw Jongerenwerking Pieter Simonon is door het Ministerie van Financiën erkend als organisatie die gemachtigd is attesten inzake belastingvrijstelling voor giften uit te reiken. Bij ontvangen steun vanaf € 40,00 tijdens een kalenderjaar, wordt na dat jaar een fiscaal attest afgeleverd.

Met oprechte dank vanwege heel de gemeenschap van Jongerenwerking Pieter Simonon

WOORD VOORAF

2023 was een stevig jaar waarin impact misschien wel hét woord was waarover we aan de overlegtafels het meest spraken. Welke impact heeft het werk dat we doen op de levens van de jongeren en de gezinnen die tijdelijk onze ondersteuning vragen of krijgen.

Impact gaat over maatschappelijke uitdagingen aanpakken, de juiste dingen doen, en die dingen ook goed doen. In Pieter Simenon doen we dit door gedeelde verantwoordelijkheid op alle niveaus voorop te stellen, door doorgedreven netwerkvorming. We stellen doelen voor verandering op en evalueren deze.

Beeldvorming kan een negatieve impact hebben op de levens van jongeren en gezinnen. Met Life-Story Work als impactinstrument' willen we aantonen dat we als jeugdhulpsector ook beweging kunnen brengen in de praktijk door te werken aan sociale grondrechten. We hanteren een afwegingskader als we politiserend te werk willen gaan. Life-Story Work is daarin, illustratief, een narratieve methode om impact na te gaan (op sociale grondrechten, CANO-uitgangspunten,...).

Samen met Strategy and Leaders spraken we over strategie én leiderschap. We leerden dat interne hefboomen in de binnenwereld van Pieter Simenon belangrijk zijn om die grotere strategische doelen te bereiken. We bepaalden de werven die nodig zijn om de impact op langere termijn te bereiken.

We versterkten de vzw met een aantal belangrijke functies: medewerkers- en kwaliteitsbeleid, coördinatie patrimonium en preventieadviseur. En we downsizeden naar een directieteam van twee personen om het geheel naar vlottere besluitvorming en communicatie te sturen.

En ook het nieuwe gebouw werd in gebruik genomen, eerst door jongeren en later door de medewerkers.

Sectorevoluties in het kader van 'vroeg en nabij', bewegingen in het kader van de implementatie van het jeugdgedelinquentiedecreet, infrastructuurwerken en spanningen op mondiaal vlak hielden ons flink bezig.

In CANO Pieter Simenon proberen we steeds om onze missie te realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg binnen deze vier polen.

Doorheen het jaarverslag proberen we een aantal nieuwe evoluties te verduidelijken en een zicht te geven op het concrete werk met onze jongeren en hun context.

We willen in het bijzonder onze jongeren, hun families en steunfiguren bedanken voor het samen op pad mogen gaan, ondanks alle drempels en moeilijkheden.

Bedankt ook aan alle medewerkers, leden, bestuurders en partners die bijdroegen aan dit jaarverslag en het CANO-verhaal in 2023.

CANO Pieter Simenon is een deelwerking binnen de vzw Jongerenwerking Pieter Simenon. Ook RTJ en BAAL zijn deelwerkingen die vanuit hun kernopdrachten een jaarverslag opmaakten. Graag verwijzen we naar de hoofdstukken met algemene info alsook naar de websites www.pietersimenon.be en www.baallimburg.be voor verdere info. Voor extra informatie over CANO Vlaanderen verwijzen we u graag naar de website www.canovlaanderen.be.

Wij wensen u veel leesplezier.

Roel Gerits, directeur
De CANO-medewerkers

AFKORTINGEN

1G1P	1 Gezin 1 Plan
BINC	Begeleiding in Cijfers
BVR	Besluit Vlaamse Regering
CANO	Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CKG	Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
CPA	Contactpersoon Aanmelder
DAGG	Dienst Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
END	Expertisenetwerk Diagnostiek
EMK	Experimenteel Modulair Kader
GES+	Gedrags – en Emotionele Stoornissen +
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GI	Gemeenschapsinstelling
HCA	Herstelgerichte en Constructieve Afhandelingsvormen
IROJ	Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp
ITP	Intersectorale Toegangspoort
IZN	Intersectoraal Zorgnetwerk
JPS	Jongerenwerking Pieter Simenon vzw
LIGANT	Limburgs Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg
LNL	Lerend Netwerk Limburg
MOF	Misdrijf Omschreven Feit
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OSD	Ondersteuningscentrum en Sociale Diensten Jeugdrechtbank
OVB	Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg
PH	Positieve Heroriëntering
PNO	Procesgerichte Netwerkorganisatie
RTJ	Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp
S1PL	Samen 1 Plan
STS	Samen Tegen Schooluitval
TGI	Thema-Gecentreerde Interactie
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VOS	Verontrustende Opvoedingssituatie

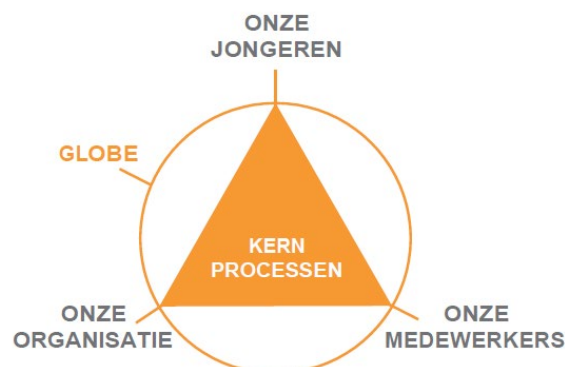
INHOUD

• WOORD VOORAF	2
• AFKORTINGEN	3
• INHOUD	4
• DE OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG	4
• BEPERKTE ALGEMENE INFORMATIE VZW	5
• ONZE ORGANISATIE	10
• ONZE JONGEREN	18
• IN DE KIJKER CANO VLAANDEREN	31
• TER ILLUSTRATIE	36
• ONZE KERNPROCESSEN	37
• DE TRAJECTREGISSEURS	40
• HET LEERGROEPTEAM	41
• HET CONTEXTTEAM	43
• HET STUT-TEAM	42
• TOVA - LEERWERKLOKET	46
• APPÈL: MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING	51
• ONZE MEDEWERKERS	53
• DE GLOBE-EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN	61

DE OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG

Onze jaarverslaggeving is opgebouwd rond de kwaliteitsdriehoek. De kwaliteitsdriehoek is een aanpassing van het TGI-model (Themagecentreerde Interactie) en wordt in de vzw gehanteerd als analyse-instrument en kapstok om beleids- en veranderingsprocessen te beheersen. Het vertrekt vanuit een driehoek waar drie polen (doelgroep, organisatie en medewerker) permanent in verbinding staan. De driehoek wordt omringd en beïnvloed door de vierde

pool, de globe (externe invloeden, maatschappelijke evoluties). In CANO Pieter Simenon proberen we steeds om onze missie te realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg binnen deze vier polen. In dit jaarverslag zijn de grote hoofdstukken opgebouwd rond de polen van de kwaliteitsdriehoek. Door deze indeling hopen wij de lezer voldoende te informeren over onze doelgroep, onze organisatie en onze medewerkers binnen een continu veranderende globe.

BEPERKTE ALGEMENE INFORMATIE VZW

SCHEMATISCHE VOORSTELLING

VZW JONGERENWERKING PIETER SIMENON

CANO PIETER SIMENON

HCA-DIENST BAAL

RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

ORGANISATIE VOOR BIJZONDERE JEUGDZORG (OVBJ) PIETER SIMENON, FORMELE ERKENNINGSSTRUCTUUR 01/01/2023 (wijzigingen 1/11/2023 cursief)

CANO PIETER SIMENON

CENTRUM VOOR ACTIEVE NETWERKONTWIKKELING EN OMGEVINGSONDERSTEUNING, LOMMEL

- 29 modules contextbegeleiding kortdurend intensief
- 7 modules delictgerichte contextbegeleiding
- 5 modules contextbegeleiding laag intensief (3)
- 2 modules contextbegeleiding breedsporig
- 1 module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen
- 5 modules ondersteunende begeleiding
- 12 modules verblijf

RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

APPÈL

MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING
PIETER SIMENON, LOMMEL

- 5 modules ondersteunende begeleiding (APPÈL)

DAGCENTRUM DE TEUTEN

DAGCENTRUM, LOMMEL

- 9 modules dagbegeleiding in groep
- 11 modules contextbegeleiding breedsporig

POSITIEVE HERORIËTERING

KORTDURENDE KRACHTGERICHTE
CONTEXTBEGELEIDING, LOMMEL

- 15 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding

SAMENWERKINGSVERBAND GEZIN CENTRAAL ELZ NOORD-, MIDWEST- EN WEST-LIMBURG

- 15 innovatieve modules

HCA-DIENST BAAL

BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING LIMBURG, HASSELT

HCA: Herstelgerichte en Constructieve Afhandeling rond minderjarige delictplegers in het gerechtelijk arrondissement Limburg (Hasselt en Tongeren)

- Herstelbemiddeling
- Herstelgericht Groepsoverleg (HERGO)

Positief Project

- Gemeenschapdienst

- Leerproject Slachtoffer in Beeld-Minderjarigen (SIB-M)

- Leerproject Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)

- Leerproject Drugs, (ver)antwoord? (DVA)

- Leerproject CTRL – ACT

Alle leerprojecten kunnen op Parketniveau voorgesteld worden voor 10 of 20 uren.

De vzw en haar deelwerkingen zijn erkend door de Vlaamse Overheid, Agentschap Opgroeien.

ALGEMENE VOORSTELLING ACTUELE VZW

De missie van de vzw

De vzw Jongerenwerking Pieter Simenon is een privaat initiatief dat werkt in het kader van Jongerenwelzijn, bijzondere jeugdzorg en jeugdbescherming.

Onze missie luidt als volgt:

"Wij engageren ons samen verbindend te werken om breuken tussen jongeren, hun leefomgeving en de samenleving te herstellen, in antwoord op maatschappelijke verwijzing. Wij willen dit realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg voor de doelgroepen, de medewerkers en de organisatie".

Deze missie onderschrijft twee belangrijke waarden:

○ GELOOF IN DE KRACHT EN DE GROEIMOEGELIJKHEDEN IN VERBONDENHEID

○ RESPECT VOOR IEDERS EIGENHEID EN ERNAAR HANDELEN

Beide waarden worden voor een beter begrip verduidelijkt door en verbonden met een aantal trefwoorden, die belangrijk zijn voor de organisatie:

positivisme responsabilisering gelijkwaardigheid zorgzaam emancipatorisch discretie

EMPOWERMENT OPENHEID eerlijkheid SOLIDARITEIT ECHTHEID realistisch

innoverend rechtvaardigheid evenwichtig subsidiair zichzelf in vraag stellend

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp - Dagcentrum De Teuten, APPèL en Positieve Heroriëntering - Gezin Centraal

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd. In 2017 werd dit geoperationaliseerd. In 2019 stappen we als kernpartner in het samenwerkingsverband Gezin Centraal ELZ Noord-, MidWest- en West-Limburg.

Het rechtstreeks toegankelijke luik van de werking van Jongerenwerking Pieter Simenon bestaat vanaf januari 2019 uit:

DAGCENTRUM DE TEUTEN

Dagcentrum De Teuten biedt 9 modules dagbegeleiding in groep aan en 11 modules contextbegeleiding. Kinderen, jongeren (0-18j) en hun gezin worden aangemeld door de consulenten van OCJ en SD en sinds 1 maart 2015 ook rechtstreeks door verschillende verwijzers zoals het CLB, huisarts, Integra, CGG, Ligant, Kinderpsychiatrie enz.. Deze diensten kunnen beroep doen op ons dagcentrum voor diverse hulpvragen van het gezin. Dagcentrum De Teuten spitst zich vooral toe op het aangrijpen en verhogen van kansen en mogelijkheden van jongeren, hun gezin en hun netwerk. Als blijkt dat de pijlers van het dagcentrum niet de gepaste hulpverlening zijn, gaan wij samen op zoek naar andere hulpverleningsbronnen. Wij engageren ons hen verder op weg te helpen.

APPèL

APPèL, biedt 10 modules ondersteunende begeleiding aan, zowel voor RTJ (5) als voor het CANO (5) begeleidingstehuis van Jongerenwerking Pieter Simenon. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en groeide de afgelopen jaren uit tot APPèL. We ondersteunen reguliere begeleidingstrajecten. Onze jongeren worden zowel vanuit RTJ als vanuit NRTJ toegeleid. Er wordt beroep op ons gedaan als jongeren blokkeren en reguliere begeleiding niet langer voldoet. Elke jongere, elke vraag is uniek en krijgt bij ons een uniek antwoord. Samen met de jongere en zijn context, en de toeleider gaan we op zoek naar een drietal doelstellingen waarrond we kunnen werken. Elk traject is anders: duur, vorm, doelstellingen, intensiteit worden met de jongere en op zijn/haar maat uitgewerkt. Wij werken laagdrempelig en aanklampend. Onze methodieken zijn gericht op activering, welbevinden, zelfinzicht verhogen en groeibevordering. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie.

POSITIEVE HERORIËNTERING EN OPENHARTCIKELS

Positieve Heroriëntering (PH) biedt 15 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding aan. PH is een manier van bemiddelen in gezinnen – géén begeleiding op zich – en zet de jongere en de context samen met hun communicatie en verantwoordelijkheden centraal. PH richt zich op wat de betrokkenen met elkaar verbindt. Verbondenheid is het uitgangspunt maar ook de doelstelling. Cruciaal is dat we onmiddellijk inspelen op de vraag die er ligt binnen het gezin. We worden door een verwijzer (CLB, CGG, OCJ,...) geïntroduceerd als bemiddelaar. We profileren ons ook niet als hulpverlener, niet als iemand die de oplossing voor de verontrusting komt brengen, maar wij beogen de communicatie tussen de mensen te herstellen, verbinding tussen de mensen te brengen en hen te doen geloven in hun eigen mogelijkheden om te gaan met het probleem dat er ligt, teneinde iets in beweging te krijgen vanuit de mensen zelf. PH is dus een emancipatorisch proces in waarbij de kracht van mensen aangesproken wordt. Iedereen krijgt de verantwoordelijkheid om een steentje bij te dragen tot positieve verandering. Het is een gestructureerd proces waarbij betrokkenen op zoek gaan naar de kern van hun vraag. De procesbegeleiding creëert een veilig klimaat waarin de betrokkenen elkaar beluisteren. Mensen (opnieuw) naar elkaar laten luisteren is de bron tot herstel van de communicatie. PH kan worden ingezet voor (gezinnen met) kinderen van 0 tot 18 jaar, jongens en meisjes.

Een open-hart-cirkel is een ontmoeting met iedereen die geraakt is door het intense (existentieel) lijden, door de grote psychische kwetsbaarheid van een jongere of jongvolwassene. De openhartcirkels zijn gebaseerd op de inzichten die verworven werden doorheen werken met PH in Vlaanderen. Sinds 2023 nemen we ook OHC op in de werking. binnen de jeugdzorg Vlaanderen. Sinds 2023 wordt OHC ook begeleid in de werking.

GEZIN CENTRAAL SAMENWERKINGSVERBAND JEUGDHULP ELZ NOORD-, MIDWEST- EN WEST-LIMBURG

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp Pieter Simonon heeft een erkenning gekregen voor 15 innovatieve modules die worden ingezet in het samenwerkingsverband Gezin Centraal ELZ Noord-, MidWest- en West-Limburg. Met deze middelen dragen we ons deel van de werkingskosten en zetten we heel wat personeelsleden in: gezinscoaches en coördinatoren voor het Regioteam van Gezin Centraal.

Gezin Centraal biedt hulp aan 200 gezinnen in het samenwerkingsverband jeugdhulp in ELZ Noord-, MidWest- en West-Limburg.

Gezin Centraal stelt zich tot algemeen doel om jeugdhulp toegankelijker te maken. En met alle partners een weg te vinden om de bestaande drempels te verkleinen.

De HCA-dienst BAAL

Het Bureau Alternatieve Afhandeling Limburg staat in het gerechtelijk arrondissement Limburg garant voor het geïntegreerd aanbod van herstelgerichte en constructieve afhandelingen (HCA) bij minderjarige delictplegers.

BAAL is gestart eind 1998 en is gevestigd in Hasselt, Kattegatstraat 8/8. Vanaf mei 2023 neemt BAAL haar intrek in de Via Media 2 in Hasselt.

BAAL organiseert sindsdien herstelbemiddeling, HERGO (herstelgericht groepsoverleg), gemeenschapsdienst en leerprojecten. De uitvoering van herstelbemiddeling kwam vlug op kruissnelheid, waarna werd uitgebreid met gemeenschapsdienst. Door middel van een tijdelijke bijkomende projectovereenkomst werd het leerproject "Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen (SIB-M)" ontwikkeld, uitgevoerd en geïntegreerd. Vanaf eind 2005 tot begin 2008 participeerde BAAL in het preventieproject "BUMPER" in samenwerking met de regiodienst BJB Limburg.

Vanaf 1 april 2007 kon BAAL officieel kwantitatief uitbreiden. Medio 2007 werden de leerprojecten

De hulp die wij bieden aan kinderen, jongeren en hun gezinnen stemmen we maximaal af op hun noden en behoeften. We vertrekken steeds vanuit de vragen van het gezin en nemen tegelijkertijd de kennis van reeds betrokken partners mee.

We versterken de gezinnen in hun eigen kracht, zodat gezinnen met meer vertrouwen nieuwe uitdagingen kunnen aangaan.

De hulpverlening is gebaseerd op de volgende kernwaarden: zelfregie, krachtgericht, generalistisch, netwerkversterkend en toegankelijk.

We vinden het belangrijk dat we deze begrippen invulling en betekenis geven en dat we ons dagelijks handelen hierop afstemmen.

In de samenwerking vinden we het belangrijk dat er bij de opstart van traject vertrokken wordt vanuit een plan, het gezinsplan.

"Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)" en "Drugs, (ver) antwoord? (DVA)" gerealiseerd. De ouderstage werd operationeel sinds begin 2008 in de vorm van een project, maar werd stopgezet. Werken met de context kreeg oudersessies. De samenwerking met de gemeenschapsinstelling De Kempen verruimde zich naar het volledige HCA-aanbod met een bijzondere aandacht voor de leerprojecten.

Vanaf 2009 is BAAL als HCA-dienst categorie 8 erkend voor de toenmalige beide gerechtelijke arrondissementen Hasselt en Tongeren, het huidige gerechtelijke arrondissement Limburg.

Momenteel is dit onder categorie 5 voor het gerechtelijke arrondissement Limburg.

De opdracht kende in 2019 een uitbreiding onder invloed van het nieuwe Jeugddelinquentiedecreet.

Vanaf september 2019 garandeert BAAL het Positief Project en werden de bestaande leerprojecten van 20uren extra vertaald naar een aanbod van 10uren dat voorgesteld kan worden door het Parket.

Het leerproject CTRL – ACT werd toegevoegd aan het aanbod. In 2022 gingen de Vlaamse HCA-diensten experimenteel aan de slag met Hersteltrajecten op Maat binnen de werking van GI De Grubbe.

CANO Pieter Simenon

CANO Pieter Simenon is erkend voor een capaciteit van 42 adolescente jongens. Wij hebben een geïntegreerd contextueel aanbod dat vorm krijgt door de inzet van verblijf in Lommel, hoog en laag intensieve contextbegeleiding, delictgerichte contextbegeleiding, contextbegeleiding in functie van autonoom wonen en creatieve dynamische inzet van ondersteunende begeleiding. We werken volgens het erkende CANO-protocol (Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning), zie ook canovlaanderen.be. Met minderjarige delictplegers werken we via wetenschappelijk onderbouwde methoden aan delictgedrag en welzijn.

Wij kiezen voor een specifieke doelgroep van voornamelijk adolescente jongens en hun leefomgeving, die gekenmerkt worden als maatschappelijk erg kwetsbaar en die geconfronteerd worden met complexe (multi)probleemsituaties. CANO Pieter Simenon staat bekend voor deze keuze en kan rekenen op een bijzondere structurele samenwerking met de gemeenschapsinstelling voor, tijdens en na een traject in geslotenheid. In een convenant met het Agentschap Opgroeien spreken we af hoeveel jongeren er minimaal doorstromen uit de gemeenschapsinstellingen.

Het doel is het herstel van de gebroken samenhang tussen de jongere en zijn leefomgeving zodat zij terug hun plaats vinden in onze samenleving. Via een integrale begeleiding van de jongere en/in zijn leefomgeving worden enerzijds de competenties van de jongere vergroot en anderzijds wordt de draagkracht van de leefomgeving en de maatschappelijke instellingen vergroot. Het procesdoel is

de individuele en maatschappelijke emancipatie. Methodisch wordt niet vertrokken vanuit één bepaald theoretisch kader, maar er wordt eerder eclectisch gewerkt vanuit verscheidene theorieën: voornamelijk zijn dat de maatschappelijke kwetsbaarheid, het ervaringsleren, cliëntgerichte begeleidingsrelatie, contextuele en systeemgerichte benadering en forensische modellen.

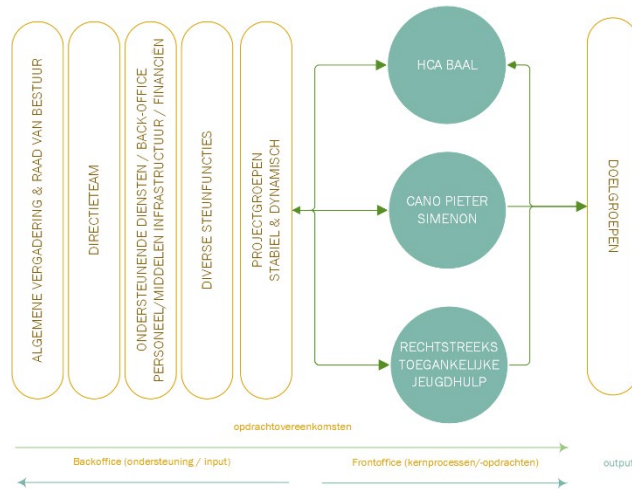
Jongeren kunnen bij ons residentieel verblijven, of thuis verblijven in combinatie met een intensieve contextbegeleiding, of alleen wonen (vanaf 17 jaar) met begeleiding. Ouders en hun ruimere leefomgeving worden altijd mee begeleid en bij moeilijkheden staat er voor onze jongeren altijd een bed gereed in de voorziening om even op terug te vallen. Het schoolgaan en eventueel deeltijds werken wordt extra begeleid en afhakers worden speciaal opgevangen in het interne luik van APPèL, de module ondersteunende begeleiding. Wij bieden ook extra begeleiding rond vastlopende jongeren doorheen sociale vaardigheden, time-out en WAQT. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en evolueerde de afgelopen jaren tot APPèL. Met APPèL willen we reguliere (hulpverlenings)trajecten ondersteunen. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie. De helft van de capaciteit van APPèL staat in functie van jongeren in begeleiding in CANO Pieter Simenon. Maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor toenemende aandacht voor o.a. jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid.

ONZE ORGANISATIE

ORGANIGRAM

Update Procesgerichte netwerkorganisatie (PNO) vzw Jongerenwerking Pieter Simonon

De organisatieontwikkeling van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, waarbij er gekozen is voor het PNO-model (Procesgerichte Netwerkorganisatie) aangestuurd door een algemeen directieteam dat is samengesteld uit de toenmalige voorzieningen, kondigde zich begin 2010 aan als referentiekader voor de verfijning van de organisatiestructuur van de deelwerkingen.

De kernwoorden van dit PNO-model zijn: dynamisch, klantgericht en netwerking.

Bovenstaand organigram is een schema van een procesgerichte netwerkorganisatie waarin een meer markt- en klantgerichte structuur werd voorgesteld.

De deelwerkingen zijn zelfstandige units die achterwaarts netwerken in een grotere vzw. De achterwaartse netwerking omvat o.a. projectgroepen die concreet vorm krijgen in vaste projectgroepen zoals: leerbeleid, coördinatie-intervisie, kwaliteitsbeleid en personeelsbeleid en tijdelijke werkgroepen zoals: werkgroep stress en burn-out, arbeidstijd, seksualiteit, herstel en duurzaamheid. De steunfuncties omvatten: preventieadviseur, CPBW, syndicale afvaardiging,

vertrouwenspersonen en vriendenkring. Afhankelijk van wat je gezamenlijk wil organiseren (structureel of tijdelijk) kan dit al dan niet uitbreiden.

Dit organigram zette de organisatie in horizontale werkprocessen naar de cliënten toe en was oorspronkelijk naar structuur toe zeer flexibel van aard op het terrein, terwijl in de backoffice stabiliteit wordt verzekerd. Onze organisatie is ingebed in een maatschappelijke context, die ons een maatschappelijke opdracht geeft, verwoord door de overheid.

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd.

Het beleidskader 'vroeg en nabij', strategische ontwikkelingen in jeugddelinquentie en jeugdhulpverlening en wijzigingen in het directieteam omwille van pensionering noopten in 2022 en 2023 tot een diepgaande denkoefening rond strategie en leiderschap.

Die denkoefening gebeurde op niveau van het directieteam en op het niveau van de volledige vzw.

We stelden vast dat er hard werd gewerkt en dat de afgelopen jaren veel verantwoordelijkheid, regie en autonomie bij de deelwerkingen lag. Dat werkte lang goed, maar het model botste ook op grenzen. Jarenlang bood een modulair kader van de deelwerkingen voldoende houvast voor een strikte hantering van doelgroepgebonden zaken.

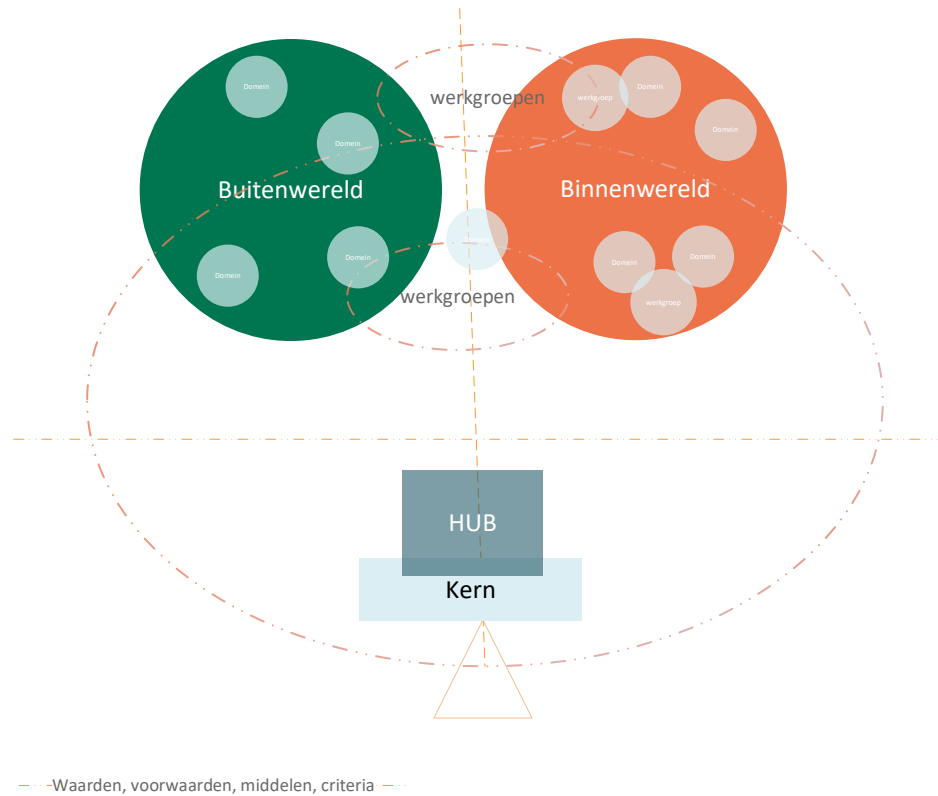
In de opdrachten van de deelwerkingen zagen we echter steeds meer diffuse vragen die impact hebben op elkaars deelwerkingen. Het leiderschap ondersteunde deze

bewegingen niet altijd en dat zorgde soms voor inefficiëntie, logheid en starheid in besluitvorming en concrete inzet in trajecten van de doelgroepen. De structuur fnuikte ondernemerschap en energie.

Dat nodigt uit om de komende jaren structuur, strategie en leiderschap stevig vast te pakken. Dit proces levert vandaag op verschillende sporen resultaat op.

1/ we sleutelden aan het directieteamconcept.

2/ we gingen met leidinggevenden en teams op zoek naar strategische houvast, keuzes en interne en externe hefbomen.

Een traject mee ondersteund door Strategies and Leaders (later S&L impact) zorgde samen met de leidinggevenden voor een strategisch kader met hefbomen.

Doorheen de strategische oefeningen werden alle deelnemers overtuigd van het feit dat een groot deel van het werk vandaag ligt in hefbomen met een interne focus (binnenwereld) en dat daar een efficiëntieoefening dient te gebeuren. Procesdomeinen zoals personeelsbeleid, middelenmanagement, communicatie, kwaliteit en infrastructuur worden best in een groter geheel aangepakt, zodat rollen, verantwoordelijkheden en opportuniteiten over mensen en middelen sneller helder worden.

Op die manier zorgen we voor meer evenwicht tussen de binnenwereld (alle processen en inhoud nodig om de vzw te managen) en de buitenwereld (processen en inhoud die duwen op de kernprocessen). De kwaliteitsdriehoek blijft een belangrijk instrument om gebalanceerd evenwichten te blijven zoeken op de assen doelgroep-organisatie-medewerkers.

Kritische processen in de organisatie worden geïdentificeerd en worden opgenomen in domeinen. Die domeinen krijgen duidelijke verantwoordelijkheidslijnen en processen. In die domeinen zijn werkgroepen een manier om participatie en

input vanuit binnen – en buitenwereld te bewerkstelligen. Voorbeelden van domeinen zijn 'medewerkersbeleid', 'kwaliteitsbeleid', 'infrastructuur', 'welzijn',... Die domeinen voeden op hun beurt de beleidsorganen. Strategische ontwikkelijnen waar we extra op willen inzetten, krijgen een duidelijkere focus en sturing vanuit domeinen (bijv. sociaal ondernemerschap). Een hub zorgt voor een betere beleidsvoorbereiding, bewaakt de voortgang van en versterkt de werkgroepen.

We werken ondertussen verder aan de operationalisering van deze concepten.

Mensen doordacht waarderend samenbrengen in stabiele netwerken, informatie afstemmen en expertise delen worden de uitdagingen van de komende jaren. De opkomst van regionale en bovenregionale netwerken en ketenaanpak vragen binnen het PNO-model sterke interne en externe verbindingen.

Integrale kwaliteitszorg

Voor het ontwikkelen van een eigen kwaliteitsbeleid volgen wij de regelgeving van de overheid, concreet het Vlaamse geharmoniseerde kwaliteitsdecreet. Op 6 december 2013 keurde de Vlaamse Regering principieel een aanpassing goed van het erkennings- en subsidiëringsbesluit van de private voorzieningen bijzondere jeugdbijstand. Dit besluit bepaalt onder andere de uitvoering van het geharmoniseerd kwaliteitsdecreet. Het decreet vraagt aan organisaties een onderbouwd kwaliteitsbeleid te integreren in hun werking. Dit systeem omvat een kwaliteitsmanagementsysteem en een vorm van zelfevaluatie.

Het EFQM-model wordt gehanteerd ter inspiratie betreffende de zelfevaluatie, daarnaast wordt er maximaal voortgebouwd op datgene wat reeds werd ontwikkeld, zoals het kwaliteitshandboek met zijn procedures en beschrijvingen. De overheid wil de sector responsabiliseren op vlak van kwaliteit en wil komen tot sectorbrede en uniforme indicatoren en meetfactoren. De kwaliteitsthema's zijn vastgelegd en omvatten: kwaliteitszorg, leiderschap, personeelsbeleid, beleid en strategie, middelen en partnerschappen, kernprocessen, medewerkersresultaten, samenlevingsresultaten en cliëntresultaten. Elk van deze thema's heeft zijn subthema's, zijn groeiviveaus en indicatoren. Een kwaliteitsbeleid analyseert door middel van indicatoren de groeiviveaus en probeert met verbeterprojecten de kwaliteit continu te verbeteren en te handhaven.

Jongerenwerking Pieter Simonon heeft met een interne projectgroep kwaliteit dit kwaliteitsdecreet vertaald naar een eigen concept in de vzw en de deelwerkingen. Jaarlijks maken we de kwaliteitsverslaggeving op. Het kwaliteitsverslag bevat de resultaten van de zelfevaluatie, de geformuleerde verbeteracties, de wijze waarop de verbeteracties zijn uitgevoerd en de kwaliteitsplanning voor het lopende jaar.

Als sector en organisatie buigen we ons over het thema 'effect van de hulpverlening'. Dit gaat over de wijze waarop de organisatie zicht tracht te krijgen op de effecten van de hulpverleningsprocessen en hulpuitvoering op onze jongeren en gezinnen. Het thema raakt aan de fundamenten van de jeugdhulp: wat is de impact van wat we dagelijks doen in de vzw op onze doelgroepen, medewerkers, organisatie en de samenleving. Stilaan raakt de term 'impact' meer en meer ingeburgerd.

Ondertussen is er een nieuw kaderdecreet over de kwaliteit van zorg in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. We zien globaal een verschuiving van het 'kwaliteitszorgproces' naar aandacht voor het resultaat, de output (kwaliteit van de geleverde zorg en ondersteuning), outcome (maatschappelijke effecten) en impact van de zorg.

Inhoudelijk worden de vele uitdagingen in het beleid rond de zorg en ondersteuning van kinderen en jongeren gebundeld in één integraal plan van aanpak, vertrekkende vanuit de inspiratienota 'Vroeg en Nabij'. Op 17 november stemde de Vlaamse overheid een ontwerp van decreet over de organisatie van een geïntegreerd Gezins- en Jeugdbeleid (doelstellingendecreet).

Voor meer info verwijzen we naar het kwaliteitsverslag van 2023.

Personeelsbeleid

Ons personeelsbeleid vertrekt vanuit twee gangbare stromingen binnen personeelsmanagement, nl.: Human Resource Management (HRM) en competentie management.

Wij vinden het belangrijk deze twee stromingen op te nemen in onze visie en elementen die deze stromingen aanreiken complementair mee te nemen in de verdere uitwerking van concrete acties rond personeelsbeleid.

Competentie management vertrekt vanuit het begrip competentie: 'competentie draagt onderscheidend bij aan het succesvol functioneren en daarmee aan het realiseren van de organisatiedoelen.' In die zin moeten aanwezige of te ontwikkelen competenties optimaal gebruikt worden.

HRM vertrekt vanuit het strategisch belang van de menselijke factor. De medewerker maakt het verschil. In die zin vinden zij een positieve mensvisie een vereiste om te starten. Daarnaast vinden zij dat personeelsbeleid geïntegreerd is binnen het strategisch organisatiebeleid. Het gevoerde HRM-beleid is steeds in overeenstemming met de structuur, de cultuur en omgeving waarbinnen de organisatie zich bevindt. En de verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid ligt bij de coördinatoren en de directie. HRM stelt zichzelf een dubbele doelstelling. Aan de ene kant ervoor zorgen dat de organisatie over het nodige personeel (hoeveelheid en kwaliteit) beschikt om de doelstellingen te realiseren. En aan de andere kant ervoor zorgen dat het personeel gemotiveerd en tevreden is en zich volledig kan ontplooiën.

Ons personeelsbeleid maakt geïntegreerd deel uit van onze werking over de verschillende deelwerkingen heen. In die zin vertrekken we vanuit de organisatie missie.

Binnen het personeelsbeleid wordt niet gediscrimineerd op volgende parameters: geslacht, zogenaamd ras, huidskleur, afstamming, nationaliteit, etnische afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke stand, geboorte, fortuin, huidige of toekomstige gezondheid, handicap of fysieke eigenschap. We staan er voor open dat we hierop worden aangesproken. Wij vinden een positief arbeidsklimaat belangrijk, waar ruimte is voor diversiteit (verschillende stijlen, denkbeelden, visies,...) en waar de organisatie waakt over de naleving van de bestaande missie en regelgeving (zie arbeidsreglement en decreten). Medewerkers functioneren volgens hun competentieprofiel en kunnen zich ook binnen hun functie verder ontwikkelen. Gekoppeld aan de eerste waarde vinden wij het dan ook belangrijk dat medewerkers hun competenties verder ontwikkelen om nog beter te beantwoorden aan het profiel en verdere perspectieven. De organisatie geeft ruimte en steun voor het ontwikkelen van de competenties gekoppeld aan autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de medewerkers.

Alle medewerkers krijgen kansen om door te groeien naar andere functies en om hun inzetbaarheid te verruimen, binnen de mogelijkheden die de organisatie hierin heeft. En alle personeelsleden die inspanningen leveren om hun inzetbaarheid te verruimen krijgen voldoende kansen om hun hele loopbaan zinvol ingezet te worden. De invulling van interne en externe vacatures verloopt op een integere, transparante en professionele wijze, op basis van een zorgvuldige afweging van individuele competenties t.o.v. een vooropgesteld competentieprofiel.

De missie en bijhorende waarden zijn zichtbaar in het dagelijks functioneren van alle medewerkers. Medewerkers zijn betrokken bij wat er leeft en verandert binnen de entiteit.

Binnen het concrete werk vinden wij ruimte en autonomie samen met verantwoordelijkheid een uitgangspunt. We geloven in de authentieke mogelijkheden en capaciteiten van de medewerkers. Het personeelsbeleid is gericht op het versterken van dit menselijk kapitaal.

De personeelsuitgaven blijven binnen het kader van de erkenningssubsidiëringen. We willen onze medewerkers billijk verlonen, vergelijkbaar met organisaties binnen de sector jeugdhulp. Medewerkers (inclusief leidinggevenden) kunnen hun werk goed combineren met hun privé-situatie vanuit het kader levenskwaliteit.

Zoeken naar balans

Covid heeft in het gehele arbeidslandschap uitdagingen gebracht waardoor werkgevers op zoek moesten naar nieuwe balansen. Dit heeft veel energie en creativiteit gevraagd van onze organisatie, maar zeker ook van onze medewerkers en doelgroep. In november 2022 volgde de arbeidsdeal waarin verschillende uitdagingen ook een plaats kregen in wettelijke bepalingen. Thema's zoals **arbeidstijd**, **telewerk** en **deconnectie** en **opleiding** werden sterk naar voor geschoven door de federale overheid. We nemen deze thema's ter harte door onze werknemers te bevragen en te evalueren wat we al doen en wat we nodig hebben. Een verhaal dat ook in 2024 nog verdere uitrol zal kennen. Met het aanwerven van een nieuwe verantwoordelijke personeelsbeleid voor vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, willen we komen tot goede afspraken over de verschillende deelwerkingen heen. 2024 wordt een jaar waarin we de bestaande bruggen willen bestendigen en nieuwe bruggen willen maken waar nodig. We hebben ons hiervoor goed kunnen voorbereiden in een traject 'Strategies and leaders', waar we ons hebben laten bijstaan door raadgevers. Met veel goesting kijken we naar 2024 en de opdrachten die er liggen.

Infrastructuur

In september 2023 namen de jongeren hun intrek in het gloednieuwe gebouw. In november 2023 volgden de medewerkers. Er ligt nog wat werk in de omgevingsaanleg en de laatste details. Maar stilaan kunnen we toewerken naar de voorlopige oplevering.

Doorheen het jaarverslag tonen we enkele foto's van het resultaat.

Samenwerking

Participatie op diverse relevante externe overlegniveaus blijft een belangrijk aandachtspunt om ook structureel de maatschappelijke en emancipatorische doelstellingen met betrekking tot onze doelgroepen te bereiken.

Daartoe worden extern intensieve samenwerkingsverbanden en netwerken onderhouden. Dit gebeurt op verschillende niveaus: Vlaams, provinciaal, regionaal en lokaal; zowel binnen als buiten de sector Jeugdhulp, binnen koepels en met werkvormorganisaties, binnen samenwerkingsverbanden en participierend aan al dan niet inhoudelijke overleggroepen.

De vzw is als organisatie sectoraal aangesloten bij:

- vzw Vlaams Welzijnsverbond in Brussel;
- vzw Jongerenbegeleiding - Informant in Gent.

Een greep uit ons rijk aanbod aan partners en overlegstructuren:

- Samenwerkingsverband Gezin Centraal ELZ Noord-, MidWest- en West-Limburg
- kerngroep RTJ - IROJ Limburg
- stuurgroep PH Limburg
- kerngroep PH Vlaanderen
- stuurgroep OHC Vlaanderen
- COBAL Dagcentrumoverleg
- 1G1P Vlaanderen
- het netwerk CANO Vlaanderen (voorzitterschap, directies, staf, begeleiders)
- het beleidsforum en veldwerkersforum gedeelde trajecten Vlaams-Brabant, Antwerpen, Limburg en gemeenschapsinstelling De Kempen
- de opvolggroep implementatie jeugddelinquentierecht
- de Commissie Platform Methodieken en Interventies (Opgroeien)
- de samenwerking kleinschalige wooneenheid vzw Joli
- het Vlaams instituut voor vorming en opleiding in de social profit (VIVO)
- de samenwerkingsovereenkomsten met zorgboerderijen, vzw's en private partners i.f.v. APPèL
- het Steunpunt Groene zorg
- het Limburgse Coördinatiecomité van het Vlaams Welzijnsverbond (COC)
- het Limburgs platform Bijzondere Jeugdzorg Voorzieningen (LPJ)
- de Intervisiegroep kwaliteitszorg BJB Limburg
- het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM, Raad van Bestuur)
- het Contactcomité voor Organisaties Jeugdzorg (COJ) Limburg
- de intervisiegroep en de denkgroep Samenwerkingsverband GES+ Limburg
- Netwerk Leerrecht Limburg en werkgroep schoolexterne organisaties i.f.v. APPèL, TOVA
- Coördinerende tandem binnen de stuurgroep lerend netwerk Limburg in functie van verbinding onderwijs en jeugdhulp
- Lerend Netwerk samen tegen schooluitval (LN STS) (praktijkmedewerkers APPèL, TOVA, Gezin Centraal).
- Meeting –point Limburg: samenwerkingsverband LN STS en werkgroep jongvolwassenen IROJ –Limburg (TOVA)
- Actiegroep vormingsaanbod: verbindend schoolklimaat (samenwerking 3 NAFT-aanbieders en STUT)
- Pilotproject Samen 1 Plan (S1PL) - 3 scholen (Gezin Centraal)
- de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk IDEWE
- de gewestelijke vakbonden LBC/Pulse - BBTK
- het Intersectoraal Zorgnetwerk Vlaams-Brabant, Brussel, Limburg, RISO
- overleg met de Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT-Intersectorale Toegangspoorten)
- overleg met partners uit belendende sectoren (OPZ, drughulpverlening, ...)
- Iedereen verdient vakantie.
- samenwerking met onderwijsinstellingen (hogescholen, universiteiten, ...) i.f.v. stages, werkplekleren en onderwijsvernieuwing
- het Regionaal Welzijnsoverleg Noord-Limburg en het dagelijks bestuur
- structureel overleg met betrokken onderwijsinstellingen, in het bijzonder de deeltijdse scholen
- het overleg lokale politiedienst Lommel
- het overleg huisartsen Lommel
- de samenwerking met Youth At Risk Vlaanderen
- coördinatoren Lerend netwerk onderwijs en Welzijn Vlaams
- coördinatoren Samen Tegen Schooluitval Vlaams
- Coalitie A Way Home Noord-Limburg
- CABRIO-team

ONZE JONGEREN

Pieter Simenon heeft een lange geschiedenis van keuzes voor een expliciete doelgroep jongeren en hun leefomgeving die ondersteuning nodig hebben omwille van een ernstig verstoord samenleven. Samen met de andere CANO-partners hebben we in het verleden steeds onze missie op deze doelgroepen gericht.

Deze expliciete keuze om de tijdelijke zorg voor een groep moeilijk begeleidbare jongeren op te nemen ligt voor het CANO-netwerk en concreet voor Pieter Simenon in de kern van haar reden van bestaan. Pieter Simenon heeft een lange traditie wat betreft samenwerken met de gemeenschapsinstellingen om jongeren aansluitend op een vrijheidsbeperking opnieuw in de samenleving te plaatsen. Wijzigingen in het jeugddelinquentiedecreet zorgen ervoor dat we onze capaciteit de komende jaren zullen inzetten om ook gedeelde trajecten met jongeren die in veilig verblijf terechtkomen op te nemen.

Wij kiezen voor deze jongeren en hun vaak complexe situatie, in nauwe samenwerking met de gemeenschapsinstellingen, veilig verblijf, geestelijke gezondheidszorg, onderwijs en andere belendende sectoren en initiatieven in de jeugdhulp en samenleving. Elke jongere, ook die met een stevige rugzak, verdient een nieuwe kans. Deze missie en de hieruit voortvloeiende partnerschappen is voor ons als CANO zeer ernstig en kent een lange traditie in een permanente zoektocht naar verbetering en optimalisatie met een hart voor de gemeenschappelijke doelgroep van zeer kwetsbare jongeren.

"Een overlap van doelgroepjongens binnen de gemeenschapsinstellingen maakt dat de gemeenschapsinstelling binnen onze werking een prioritaire partner en toeleider is. De relatie tussen ons als private partner en de gemeenschapsinstelling is doorheen de jaren gegroeid naar een vertrouwde en respectvolle samenwerking waarin erkenning van elkaars expertise in de omgang met een moeilijke categorie van jongeren binnen de bijzondere jeugdzorg centraal staat.

In de toekomst hopen we ook met de organisaties veilig verblijf deze relatie en samenwerking op te bouwen. Zo kunnen we onze werkingen stevig enten op alle actoren in het veld van 'geblokkeerde ontwikkelingstrajecten'

In een grove analyse van onze doelgroepjongeren vallen er twee dingen op: de diversiteit van de doelgroep en de grote ernst van de problemen bij onze jongens en hun contexten. Het divers karakter van de doelgroep is deels te verklaren door de opnamepolitiek en de brede omschrijving van de doelgroep en door zeer weinig exclusiecriteria voorop te stellen. Daarnaast is de ernst van de problemen die jongeren bij opname vertonen, kenmerkend voor onze populatie. Vele, zometert alle jongeren, hebben problemen op meerdere domeinen. Veel jongeren vertonen ernstige emotionele of agressieproblemen. Ook antisociaal gedrag, school- en leerproblemen, problemen in de vrije tijd en persoonlijkheidsproblemen komen bij onze jongens in ernstige mate voor. Verder zien we veel jongens met een problematiek van ernstig middelenmisbruik, (rand-) psychiatrische problemen en seksuele problematiek. Als CANO stemmen we onze hulpverlening en organisatorische architectuur optimaal af voor de begeleiding van de moeilijkste doelgroep binnen de bijzondere jeugdbijstand, dat blijft onze fundamentele keuze.

In 2023 werkten we met een erkende capaciteit van 42 adolescente jongens (leeftijd tussen 14 en 25 jaar) en/in hun leefomgevingen. We stellen ons mobiel begeleidingsaanbod ook open voor jongeren die doorstromen vanuit kortverblijf in een gemeenschapsinstelling. Het gaat vaak over moeilijk plaatsbare jongeren die omwille van een verontrustende leefsituatie of omwille van delinquent gedrag toegewezen worden aan CANO Pieter Simenon. De grote meerderheid van onze jongens worden al tijdens de intramurale fase van een verblijf in een gemeenschapsinstelling begeleid. Zoals hierboven omschreven gaat het vaak om maatschappelijk erg (ge)kwets(te)bare jongeren met een multiproblematiek.

In september 2019 trad het Vlaamse Jeugddelinquentiedecreet in werking. Een geplande start van fase 2 van het jeugddelinquentiedecreet werd deels gefaseerd en uitgesteld naar maart 2023. Dit betekende een verdere ombouw van de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen en een volledige inzet van de settings veilig verblijf.

Dit decreet verankerde aanvankelijk delictgerichte contextbegeleiding als ambulante maatregel en reactie op delictgedrag door minderjarigen. Vanaf september 2019 beschikken we over 7 modules delictgerichte contextbegeleiding. We kunnen deze autonoom inzetten of in samenwerking met de gemeenschapsinstellingen, steeds op verwijzing door de jeugdrechter. Methodisch wordt er voorlopig gekozen voor delictgerichte trajectbegeleiding, initieel met het protocol Nieuwe

Perspectieven bij Terugkeer (NPT), van bij aanvang versterkt met het werken met ouders en leefomgeving. Metamodellen zoals RNR (Risk-Needs-Responsivity) en het GLM (Good Lives Model) bieden de nodige kaders voor de begeleidingen.

Ook dit jaar engageerden we ons voor Intersectorale Zorgnetwerkdossiers. Deze situaties gaan meestal over jongeren uit de gemeenschapsvoorzieningen, met een zodanig complexe problematiek, waardoor aanbod uit verschillende sectoren en hulpverleningsvormen noodzakelijk is en/of die nood hebben aan een specifieke expertise bovenop de gewone jeugdhulpverlening. In december 2015 onderschreven we dit engagement in een 'Intersectoraal Zorgnetwerk'. Dit netwerk beoogt een structurele, transparante en duurzame hulpverlening voor jongeren met een handicap en complexe zorgvraag. Een CANO-medewerker neemt sinds 2019 de functie van **hulpprogrammacoördinator** op in het Intersectoraal Zorgnetwerk Brussel-Limburg-Vlaams-Brabant.

Doorheen 2023 werden - onder impuls van een decreet 'hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten – afspraken gemaakt over de toeleiding naar de werkvormen GES+, veilig verblijf en de intersectorale zorgnetwerken. Procesdiagnostiek neemt daar een belangrijke plaats in .

Onze jongeren gevat in cijfers

In 2023 werden 40 begeleidingstrajecten met jongens en hun leefomgevingen gestart. Deze jongens werden voor het overgrote deel (80%) doorverwezen vanuit jeugdrechtbanken. Twee jongeren kwamen bij ons terecht op vraag van een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ). Twee trajecten werden aangemeld via ACT Limburg (waarvan 1 Cabrio-traject). In vier trajecten was er geen specifieke verwijzer en stelden de jongeren zelf de vraag naar begeleiding. Opvallend is in drie van deze trajecten gaat het over jongeren in detentie.

In de hiernavolgende bladzijden schetsen we het profiel van onze jongens. De cijfers geven een eerder statisch beeld van onze begeleidingen. Elk traject was anders, elke jongere en zijn uitdagingen uniek. In het kwaliteitsverslag proberen we kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van trajecten van onze jongeren meer dynamisch en inzichtelijker in beeld te brengen.

Gestarte begeleidingen

In 2023 werden 40 begeleidingen opgestart: 36 reguliere opnames en 4 crisisdepannages. Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal reguliere gestarte begeleidingen en crisisdepannages naar verwijzende instantie. De crisisdepannages worden later in de tekst verder behandeld. **Twee crisisdepannages werden aansluitend op de crisisbegeleiding regulier residentieel opgenomen. In de verdere behandeling van de cijfers nemen we deze jongeren daardoor op in de cijfers reguliere opnames.** Van de 38 (36+2) reguliere opnames realiseerden we 31 reguliere opnames vanuit de jeugdrechtbanken. Meer dan

zeven op tien van de gestarte reguliere jeugdrechtbankdossiers (71%) vindt haar oorsprong in de Limburgse rechtbanken (Hasselt, 42%; Tongeren, 29%). Opvallend is dat er 7 dossiers werden toegeleid vanuit jeugdrechtbank Turnhout (2022: n=2; 2021: n=3; 2020: n=4). Voor het tweede jaar op rij werd er geen jongere vanuit Jeugdrechtbank Antwerpen toegeleid naar onze werking.

Vier jongeren werden heropgenomen in 2024. Alle heropnames zijn meerderjarige jongens. Drie van de vier jongeren stelt de vraag naar heropname vanuit een situatie van detentie.

Tabel: gestarte begeleidingen naar verwijzende instantie (2020, 2021, 2022 en 2023)

verwijzende instantie	reguliere opnames				crisisdepannages			
	2023	2022	2021	2020	2023	2022	2021	2020
JRB Hasselt	13	12	13	13	0	0	3	3
JRB Tongeren	9	11	14	9	1	0	0	3
JRB Antwerpen	0	0	2	1	0	0	0	0
JRB Brussel	0	1	1	0	0	0	0	0
JRB Dendermonde	0	0	0	0	0	0	0	0
JRB Leuven	1	0	0	3	0	0	0	0
JRB Mechelen	1	1	0	0	0	0	0	0
JRB Turnhout	7	2	3	4	0	1	0	0
totaal JRB	31	27	33	30	1	1	3	6
OCJ Hasselt	0	0	1	0	0	0	0	0
OCJ Tongeren	1	0	0	0	0	1	0	1
OCJ Maaseik	0	0	1	1	0	0	0	0
OCJ Antwerpen	0	0	0	0	0	0	0	0
OCJ Leuven	0	0	0	0	0	0	0	0
OCJ Turnhout	1	0	0	0	0	0	0	0
OCJ Brussel	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal OCJ	2	0	2	1	0	1	0	1
CPA via ITP	1	5	0	0	1	0	1	0
meldpunt	0	1	0	0	0	1	0	2
andere	4	2	3	1	0	0	1	1
totaal	38	35	38	32	2	3	5	10

Crisisdepannages

We ontvangen geregeld vragen naar kortdurende crisisopvang voor jongeren. Sinds de aansluiting als mogelijk aanbod in het Crispunt -18 zien we terug meer vragen op ons afkomen. Afhankelijk van bezetting, draagkracht en de specifieke vraagstelling gaan we al dan niet in op een vraag naar Bed-Bad-Brood in afwachting van een andere oplossing. In vier gevallen leidde dit effectief tot een crisisverblijf in onze leergroep.

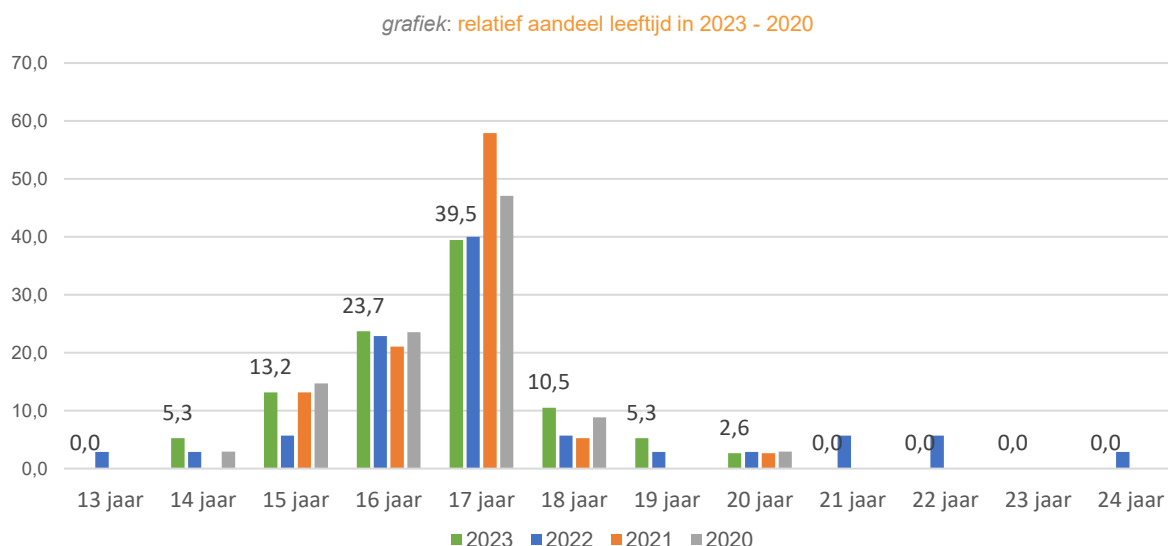
In drie van de vier opnames was een jeugdrechtbank betrokken; Een jongere werd aangemeld via ACT Limburg.

We boden crisisverblijf aan voor een 15-jarige, een 16-jarige, een 17-jarige en een 2. Een klassiek crisisverblijf duurt maximaal 14-dagen. -jarige. We refereerden hierboven al naar twee jongeren die aansluitend op crisisdepannage regulier werden opgenomen. Naar verblijfplaats voor crisisdepannage zien we: in twee trajecten volgt een crisisverblijf op een verblijf bij contextfiguren, een jongeren verbleef in een collega jeugdhulpvoorziening. Een andere jongere werd opgenomen vanuit een pleeggezin.

We proberen - afhankelijk van de specifieke ondersteuningsvraag - naast verblijf ook aspecten van contextbegeleiding aan te bieden. We ervaren in de sector steeds meer de nood en zinvolheid om naast Bed-Bad-Brood ook de vierde B van begeleiding te integreren.

Reflectie op de gestarte begeleidingen

Cijfers over de leeftijd van de jongeren op moment van reguliere opname leren ons dat in 2023 het relatieve aandeel 17-jarigen (39,5%) gelijk blijft (2022, 37,5%; 2021, 57,9%; 2020, 47,1%; 2019, 37,5%; 2018, 30,8%; 2017, 48,8%; 2016, 38,2%; 2015, 58%; 2014, 68%). Ongeveer een op vijf jongeren (18,5%) is ouder dan 18 op moment van instroom.

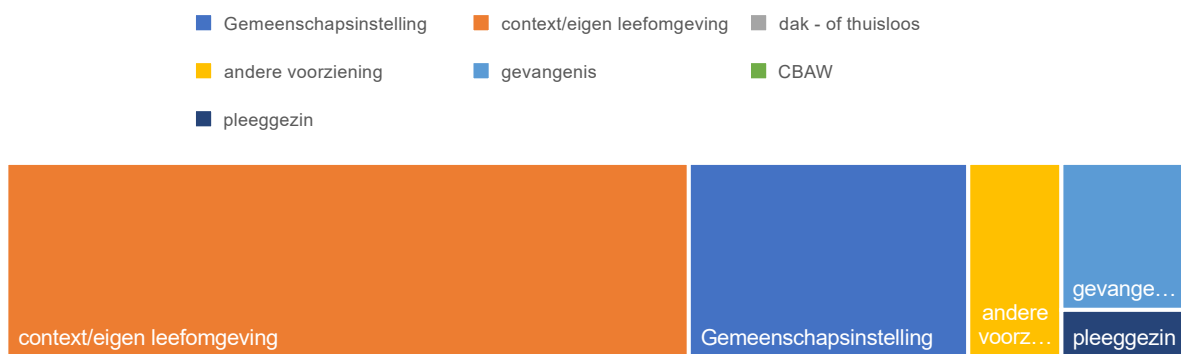
Het aandeel jongvolwassenen blijft constant ten opzicht van vorig jaar.

Wat de nationaliteit betreft, zien we dat bijna acht op 10 instromers (75%) de Belgische nationaliteit hebben. Daarnaast zien we de volgende nationaliteiten terugkomen: Nederlander (3), Afgaan (1), Surinamer (2), Somaliër (1) en Syriër (1). Bij 1 jongere is de nationaliteit administratief niet vastgelegd (vermoedelijk Russisch). In de populatie jongeren met Belgische nationaliteit (n=30)

zien we nog 20 jongeren waarvan de naam doet vermoeden dat ze een andere etniciteit dan de Belgische hebben. We zien dus een grote diversiteit bij onze jongeren.

Naar situatie herkomst van de gestarte begeleidingen zien we het volgende: 9 gestarte begeleidingen (2023: 23,7; 2022: 54,5%) stromen rechtstreeks door vanuit de gemeenschapsinstelling. Dit is een erg opvallende beweging en heeft vermoedelijk deels te maken met fase 2 van de inwerkingtreding van het jeugddelinquentiedecreet en de heroriëntatie van de gemeenschapsinstellingen. 22 jongens verbleven op moment van opstart in hun eigen context (57,9%). Naar herkomst zien we ook nog opnames vanuit andere organisaties (MFC, begeleidingstehuis, kleinschalige wooneenheid), drie jongeren in detentie en een jongere die op moment van opstart in een pleeggezin verbleef.

grafiek: herkomst van de gestarte begeleidingen

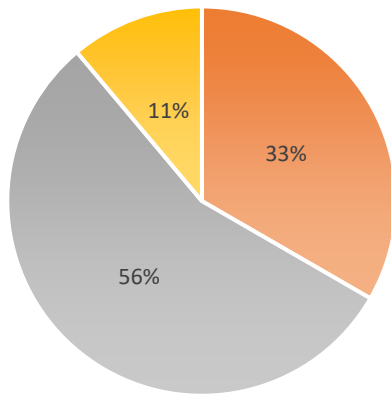

In uitvoering van het engagement naar het opnemen van minderjarigen die rechtstreeks doorstromen vanuit een gemeenschapsinstelling namen we 9 keer een jongere rechtstreeks op vanuit de gemeenschapsinstelling. Dat aantal ligt fors lager dan de voorgaande jaren in de lijn van de voorgaande jaren (2022, 18; 2021, 21; 2020, 20; 2019, 22).

We blijven gaan voor gedeelde trajecten met en de uitstroom van trajecten vanuit de gemeenschapsinstellingen. En bijkomend voor die trajecten die dreigen te blokkeren en geblokkeerd zijn los van de gemeenschapsinstelling.

De methodische hantering van deze jongeren kadert binnen de CANO-visie. Alle trajecten zijn trajecten waarin delictgerichte contextbegeleiding wordt ingezet. Drie trajecten werden opgestart na kortverblijf in de gemeenschapsinstelling. In vijf trajecten werd in een vorm van gedeelde samenwerking gewerkt met de gemeenschapsinstelling. Gedeelde trajecten tussen gemeenschapsvoorziening en private voorziening in de jeugddelictketen in een nieuw jeugddelinquentiedecreet is onderwerp van het traject 'gedeelde trajecten 3.0).

grafiek: relatief aandeel jongeren uit GI

- De Grubbe
- De Hutten
- De Markt
- De Zande

De meeste jongeren stromen door vanuit Gemeenschapsinstelling De Kempen (89%). Binnen deze groep nemen de jongens die rechtstreeks doorstromen vanuit afdeling De Markt het grootste aandeel in (56%). Drie opnames zijn gestart tijdens een verblijf in De Hutten (33%). In één traject zijn we gestart aansluitend op een verblijf in De Zande.

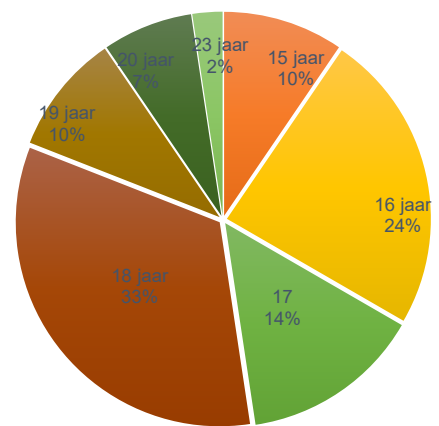
Lopende begeleidingen

Op 31/12/2023 hadden we 42 jongens en hun leefomgevingen in begeleiding.

Naar leeftijd van de jongeren in onze bezetting op 31/12/2023 zien we dat iets minder dan de helft (47,6) minderjarig is op 31/12/2023.

22 Jongeren (52,4%) hadden op 31/12/2023 de kaap van de meerderjarigheid overschreden. Dit verdeling is gelijkaardig aan de situatie op 31/12/2022. Dit ligt in de lijn van verwachtingen, maar vraagt ook dit jaar reflectie en afbakening.

grafiek leeftijd op 31/12/2023

Het decreet Integrale Jeugdhulp maakt mogelijk dat er een vorm van 'voortgezette hulpverlening' gerealiseerd wordt. Voorwaarde is wel dat het gaat om iemand die voor zijn 18de verjaardag al jeugdhulp heeft aangevraagd. Dergelijke vragen van voortgezette jeugdhulpverlening moeten door de Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT) behandeld worden. Als voorziening stellen we de vraag naar voortgezette hulpverlening via het A-document aan ACT, en bij goedkeuring kunnen we de jongere ook blijven begeleiden.

Het actieplan jongvolwassenen verruimt de mogelijkheden naar inzet van hulpverlening na meerderjarigheid. Ook in onze werking tekent zich een trend af waarbij ondertussen meer dan de helft van de jongeren die we begeleiden ervoor opteren om ook na 18 verder begeleid te worden.

Beëindigde begeleidingen (uitschrijvingen)

In 2023 werden 34 begeleidingstrajecten afgerond (2022: 23). In twee trajecten ging het om kortdurende crisisdepannages, in 32 trajecten ging het over reguliere opnames. We noteerden dit jaar terug meer uitschrijvingen dan in 2022.

Crisisdepannages

Er werden in 2023 vier crisisdepannages opgestart. Daarvan werden twee trajecten afgerond in 2022. Twee jongeren werden aansluitend op het crisisverblijf regulier opgenomen.

Globaal genomen zien we verblijfstermijnen van 14 tot 31 dagen. De bestemmingen van deze jongeren zijn: context en jeugdhulpvoorziening (kleinschalige wooneenheid).

Reguliere opnames

Naar leeftijd op het moment van uitschrijving zien we bijna 4 op de 10 jongeren (38,2) uitgeschreven werd voor (n=11) of op de 18e verjaardag (n=2). Daartegenover staat dat 61,8% van de jongeren uitgeschreven wordt na de 18e verjaardag.

Zeven jongeren werden uitschreven na 21 jaar (20,6%)

In 2022 werd 70% van de trajecten (n=14) de jongere uitgeschreven werd voor of op de 18^e verjaardag (n=3).

Tabel: leeftijd op moment van afronding begeleiding.

JAAR	2023 #	%	2022 #	%
13 JAAR	1	2,98	0	0
14 JAAR	0	0	0	0
15 JAAR	3	8,8	1	5,0
16 JAAR	0	0	5	25,0
17 JAAR	7	20,6	5	25,0
18 JAAR	11	32,4	6	30,0
19 JAAR	4	11,8	2	10,0
20 JAAR	1	2,9	0	0
21 JAAR	2	5,9	1	5,0
22 JAAR	1	2,9	0	0
23 JAAR	3	9,8	0	0
24 JAAR	1	2,9	0	0
TOTAAL	34	100	20	100

Tabel: begeleidingsduur beëindigde begeleidingen.

BEGELEIDINGSDUUR	AANTAL	%
1 DAG	0	0
< 6D	0	0
6<14D	0	0
14<31D	2	6,3
1<2M	0	0
2<6M	6	18,8
6<9M	8	25

Naar begeleidingsduur geven we de meest opvallende zaken mee.

- Een vierde van de gasten is minder dan een half jaar in begeleiding.
- Een derde van de gasten blijft tussen zes maanden en een jaar in begeleiding.
- 43,8 % is langer dan een jaar in begeleiding. Daarvan bleven vier jongeren langer dan twee jaar in begeleiding.

9M<1J	2	6,3
1<1,5J	3	9,4
1,5<2J	7	21,9
2<3J	2	6,3
+3J	2	6,3
TOTAAL	32	100

Bij jongeren met een vroegtijdig afgebroken begeleidingstraject hanteren we ons behoudsengagement. Dat betekent dat ze op een later moment terug in begeleiding kunnen komen.

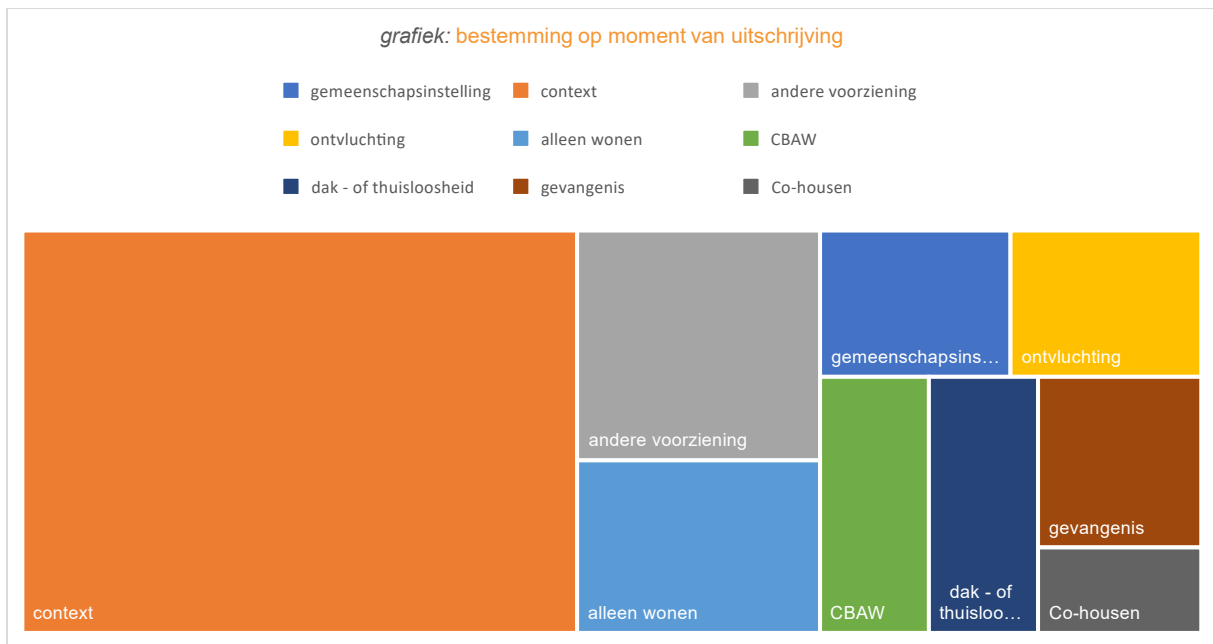
Bestemming

Tablel: bestemming op moment van beëindiging begeleiding

Naar bestemming zien we dat iets minder dan de helft van de jongens (47,1%) op moment van uitschrijving in hun context verblijven (2022:65%; 2021:53,2%; 2020: 80%; 2019:42,9%). Drie jongens gingen alleen wonen of alleen wonen met begeleiding (n=2).

Een aantal trajecten werd minder rooskleurig afgerond. Twee jongeren kwamen (terug) in een situatie van dak- of thuisloosheid terecht. Twee jongeren kwamen in de gevangenis terecht. Twee jongeren gingen in ontvluchting.

bestemming	aantal	%
gemeenschapsinstelling	2	5,9
context	16	47,1
andere voorziening	4	11,8
ontvluchting	2	5,9
alleen wonen	3	8,8
CBAW	2	5,9
dak - of thuisloosheid	2	5,9
gevangenis	2	5,9
Co-housen	1	2,9
TOTAAL	34	100,0

Na bestemming gemeenschapsinstelling of gevangenis worden al de trajecten onderzocht naar de mogelijkheid tot heropname. In de meerderheid van de gevallen leidt dit effectief tot heropname in hetzelfde of volgende jaar.

Bezetting 2023

Binc, het registratiesysteem Begeleiding in Cijfers, genereert bezettingsgraden op basis van de Binc-registraties door onze medewerkers. In de kwaliteitsverslaggeving (beschikbaar juni 2024) geven we de bezettingsgraden van alle modules in Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OVBJ) Pieter Simenon weer. De totale bezettingsgraad is een gewogen gemiddelde over alle modules waarbij sommige onderdelen (bijv. verblijf) een zwaarder gewicht krijgen.

De bezettingsgraad van de volledige Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg Pieter Simenon bedraagt 84% (2022:88,8%). Dit percentage neemt alle modules van CANO Pieter Simenon en RTJ Pieter Simenon mee in rekening. Deze bezettingsgraad ligt iets lager dan de voorbije jaren.

CANO-Labo als gedurfd ondernemer

We dromen samen van één intersectorale jeugdhulpverlening. We beschouwen het dan ook als onze missie om te zien wat jongeren en hun netwerken nodig hebben. Situaties waarin deze belanden zijn niet op te splitsen in rechtstreeks of niet rechtstreeks toegankelijk, niet in te delen in welke module dan ook. We zetten onze schouders onder een traject waar het op het moment nodig is. Dit vraagt en geeft tegelijkertijd veel energie en we zien onze jongeren in hun netwerk effectieve stappen zetten. We zijn hier dan ook fier op en hopen inspirerend te zijn voor onze collega's in de jeugdhulp. Een aanzet van dit labo-gehalte omschrijven we hier beneden. Deze info is niet terug te vinden in de officiële Binc-statistieken, gezien ze niet in modules in te passen zijn.

Verblijf Labo

Er werden in 2023 160 nachten geslapen door jongeren in verblijf die niet binnen de officiële reguliere Binc-registratie vallen.

Dit heeft vooral te maken met de noodzaak op het moment van de vraag en onze verschillende engagementen met onze partners. We noteren deze gegevens bewust mee in onze statistieken om aan te tonen dat de nood er is en om op deze manier ook aan beleidsbeïnvloeding te doen.

Zo verbleef er één jongere met hoofdverblijfplaats gemeenschapsinstelling 3 nachten in de leergroep. Zo wordt een warme overgang en een proefsituatie gecreëerd tussen de geslotenheid van de GI en het open karakter van onze voorziening. Daarnaast werd er in vier trajecten een specifieke verblijfsituatie gecreëerd.

Drie jongeren werden opgevangen vanuit een crisissituatie in de context. 1 van hen verbleef enkele dagen in verblijf om vervolgens 2 weken te verblijven op een camping waar hij op een ervaringsgerichte manier verder werkte aan zijn traject en de relatie met zijn ouders wat rust kreeg. Een andere jongere verbleef in een vakantieperiode 2 weken bij ons, wanneer het reguliere schoolinternaat gesloten was. De derde jongere stroomde na 2 weken time-out verblijf enkele maanden regulier in verblijf om zo terug meer vat te krijgen op zijn traject.

Een jongere die in een CBAW-traject zat viel door omstandigheden zonder studio op de reguliere woonmarkt. Hij verbleef enkele maanden bij ons om zich onder andere te concentreren op zijn eindexamens 6e middelbaar. Na de zomer stroomde hij in een CBAW-traject door naar een kot in een studentenstad.

Ondersteunende module NRTJ – STUT

Vanuit de ondersteunde module STUT zijn er 4 trajecten opgevolgd die buiten het reguliere NRTJ aanbod vallen. De vragen werd gesteld vanuit schoolcontext, andere voorzieningen of Gezin Centraal. Telkens partners die in het verleden vanuit een eerdere

samenwerking binnen ons regulier aanbod kennis hadden genomen van de expertise die we in huis hebben. Vanuit deze ervaring kon er een goede match gemaakt worden tussen expertise en nood. Dit resulteerde steeds in een kort traject (max. 10 sessies) waarbij met weinig inspanningen toch een mooi resultaat werd geboekt om jongeren, hun gezinnen en het ruimere netwerk opnieuw samen op weg te zetten. We voelen een nood om onze expertise rechtstreeks toegankelijk in te zetten waarbij er met relatief weinig inspanningen een mooi resultaat geboekt kan worden. Vanuit onze werking zijn we zoekende om expertise efficiënt en kwalitatief af te stemmen op de noden die we voelen zonder in te boeten op de nood die we voelen binnen de reguleren trajecten die we opvolgen.

IN DE KIJKER CANO VLAANDEREN

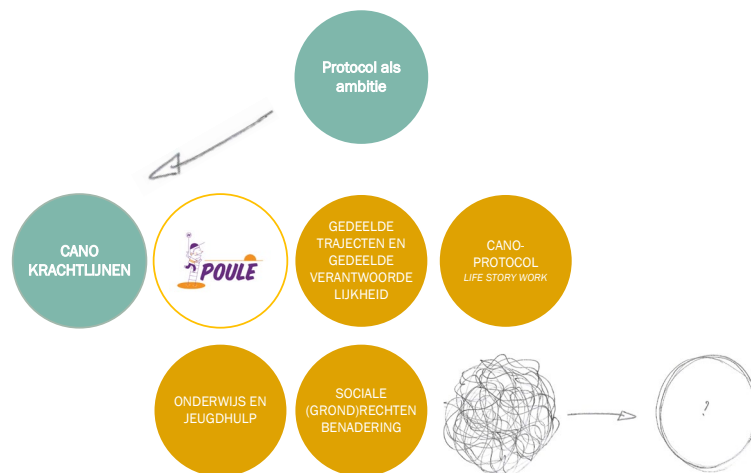
CANO Vlaanderen is een samenwerkingsverband tussen organisaties actief in de hulp en ondersteuning van jongeren en hun omgeving. CANO staat voor **Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning**. Een naam die voor zich spreekt: het zit CANO-organisaties in de genen om gedreven met netwerken en omgevingen bezig te zijn. Anno 2023 bestaat het samenwerkingsverband CANO Vlaanderen uit 14 organisaties. Welkom Minor Ndako!

CANO Pieter Simonon neemt in dit samenwerkingsverband een voorzittersfunctie op.

Dit in nauwe samenwerking met Tine Vansteenkiste, CANO-medewerker.

Daarnaast is Bert Geerts, coördinator in CANO Pieter Simonon, ook inspirator en trekker van het project De Poule.

CANO Vlaanderen kan rekenen op een stevige netwerkstructuur. Begeleiders ontmoeten elkaar in intervisie-overleg. Pedagogisch verantwoordelijken overleggen in stafoverleg. En de directeuren van de 14 Vlaamse organisaties ontmoeten elkaar vijfmaal per jaar in directieoverleg.

Daarnaast worden jaarlijks over de 14 CANO's gedeelde initiatieven opgezet. In CANO & Sport buigen we ons over de impact van sporten en beweging in de begeleiding van jongeren en gezinnen. CANO Intro verzorgt inhoud en leerprocessen voor nieuwe CANO-medewerkers. In CANO Labo stellen we met doorwinterde canovieten onze overtuigingen ter discussie.

Samen spreken we af op welke thema's we jaarlijks focussen, dat noemen we krachtlijnen. Deze krachtlijnen

zijn steevast de rode draad doorheen de werking van CANO Vlaanderen.

In 2023 werd veel aandacht besteed aan sociale grondrechten, het project De Poule en de doorontwikkeling van het CANO-protocol via Life-Story Work. In oktober organiseerden we een CANO LABO rond het concept 'veiligheid'. In december 2022 organiseerden we een interne studiedag rond sociale grondrechten.

UITNODIGING CANO labo 20/10

THEMA VEILIGHEID

Ook
digitaal!

Het lijkt een maatschappelijk, groeiende reflex om veiligheid bovenaan te zetten; een tendens die ook binnensluipt in de jeugdhulp. Maar wat doet een gevoel van (on)veiligheid met ons? Welke kansen laten we hiermee liggen? Waar hebben we als mens en professional nood aan en hoe kleurt dit onze CANO-opdracht?

3 sprekers delen hun REFLECTIES

JAN VANWEZER directeur WZC de Wingerd voor personen met dementie

PETER DE GRAEF auteur, acteur en ervaringsdeskundige

LODE VERMEERSCH onderzoeksleider HIVA (onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving KUL), o.m. gespecialiseerd in kunst- en cultuureducatie

INSCHRIJVEN voor 9 oktober op info@canovlaanderen.be

Fysieke deelname: 1 collega/CANO

10u-16u (onthaal 9u30)

JHB Blauwput, Martelarenlaan 11a (achterkant station LEUVEN)

Broodjeslunch inbegrepen

Digitale deelname via teams:

10u30-12u00 (JAN VANWEZER)

12u45-14u15 (PETER DE GRAEF)

14u30-15u45 (LODE VERMEERSCH)

Met het aanbod van CANO labo willen we (ervaren) CANO-medewerkers samenbrengen om onze overtuigingen over jeugdhulp tegen het licht houden, te bediscussiëren en vanuit uiteenlopende invalshoeken te benaderen.
Doel? uitwisseling en verrijking

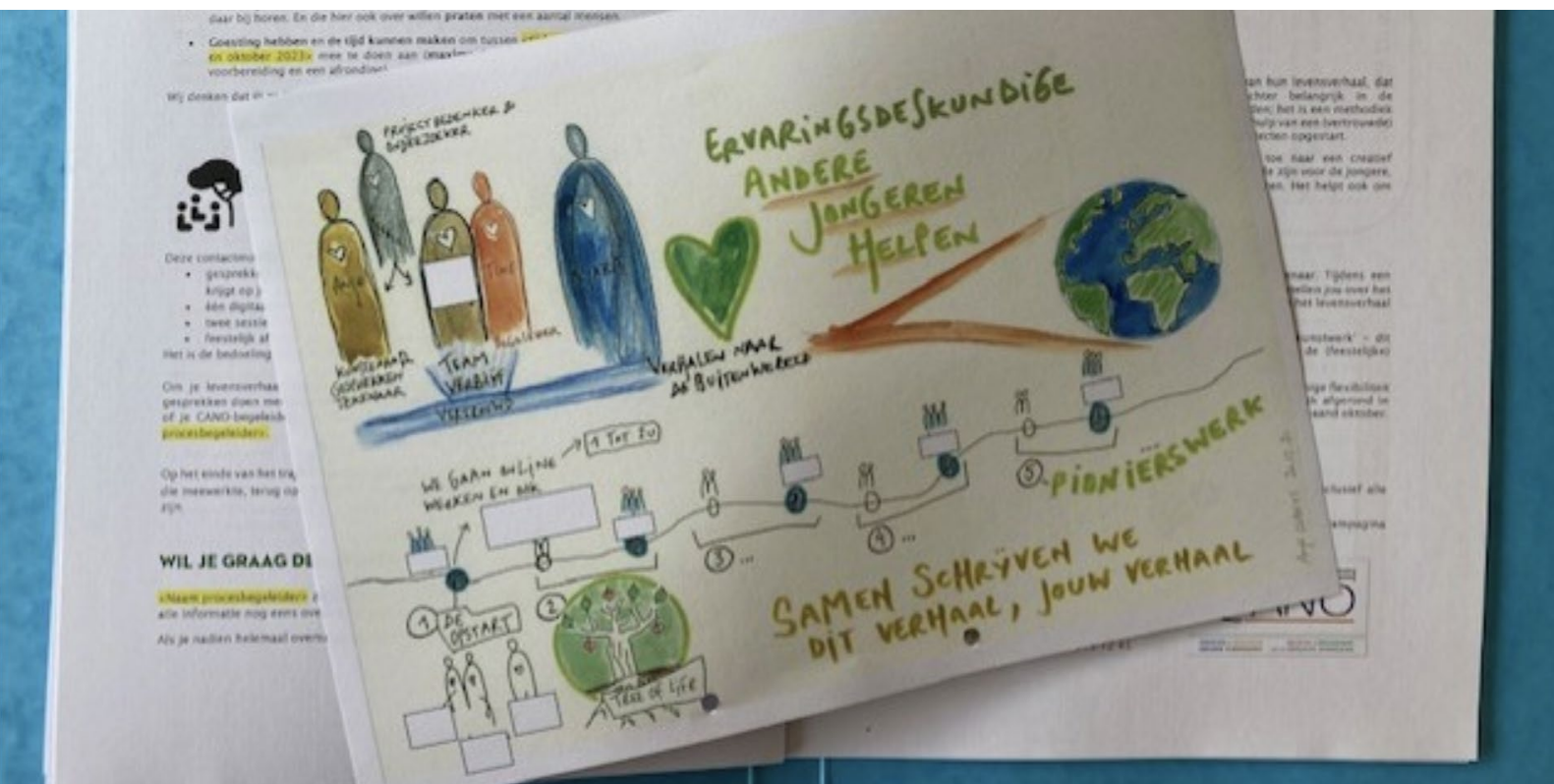
LIFE STORY WORK

In 2023 wil CANO Vlaanderen verhalen van jongeren naar buiten brengen via digital storytelling. We doen dit om de impact van CANO zichtbaar te maken en succesfactoren mee te geven van zowel jongeren als de CANO-organisaties. Tegelijk willen we een beeld schetsen tegen welke drempels jongeren aanlopen (vaak buiten hun wil om) en zicht krijgen op sociale (grond)rechten die niet/moelijk ingevuld raken (bijv. woonrecht, leerrecht,...). Met het delen van deze verhalen willen we de complexiteit van de trajecten verduidelijken alsook het beeld op jongeren uit de jeugdhulp positief beïnvloeden.

In 2022 werd een *pilottraject (en bijhorend filmpje) uitgezet met het Oranjesthuis*. In 2023 en begin 2024 liepen we met een 10-tal CANO-organisaties een vervolgentraject aan de hand van de identiteitsversterkende en impactvolle methodiek Life-Story Work. Deze aanpak biedt tegengewicht aan (vaak) verengde en stigmatiserende levensnarratieven van jongeren in de jeugdhulp. Concreet gingen er een tiental jongeren en procesbegeleiders een engagement aan om het levensverhaal van de jongere te re-construeren. Tevens worden Anje Claeys en 10 kunstenaars betrokken die het verhaal van de jongere nadien, in co-creatie, in een kunstvorm gieten. Het traject wordt ondersteund door Prof. Veerle Soyez van de VUB. Met de inkomsten van de Warmste Week (Campagne tegen kansarmoede 2022) hebben we o.a. 3 levensverhalen op video gezet die in maart 2024 gedeeld worden met de buitenwereld.

Life-Story Work

Ondertussen lopen de Life-Story Trajecten in de CANO's op volle snelheid en kent deze verhalende methode een voorzichtige uitrol buiten CANO Vlaanderen (voorstelling op EUSARF-congres en symposium van de Interactie-academie, sessie Congres Opgroeien 8/12/2023 en CANO-studiedag 15/3/2024). De 3 videotrajecten werden ondertussen afgewerkt. Ondertussen werd één Life-Story Work-traject gerealiseerd waarbij de methodiek door Danny Keuppens (ex-Stappen) verwerkt werd in de documentaire *Chelsea's Blues*.

CANO VLAANDEREN – DE POULE

In 2023 was de ambitie om de verduurzaming van De Poule verder te laten groeien. Bij de start van De Poule was de duidelijke doelstelling om op zoek te gaan naar expertise die er nog aanwezig is binnen het CANO-samenwerkingsverband en deze te verbinden en elkaar te versterken. Naast de CANO-partners was sinds de start Alba reeds betrokken. In 2023 zijn ook nog andere relevante partners van de 'Ideale Wereld' regio's aangesloten bij het lerend netwerk. De ondersteuning aan de Ideale Wereld regio's Plantrekkers en Trawant rond thema's als zinplekwerking, groeiplekken en alternatieve time-outs helpt ons als lerend netwerk om de filosofie en werkzame factoren vanuit het lerend netwerk verder te delen.

We ontmoeten elkaar een 4-tal keer per jaar, telkens bij een andere gastorganisatie. We zijn ondertussen bij alle partners van het lerende netwerk geweest en dat is op zich al een leerrijke uitwisseling.

Ook het Agentschap Opgroeien had een relevante rol het afgelopen jaar. Ze legden de brug naar de Ideale Wereld regio en pikten ons op voor het symposium dat ze organiseerden. We werden opgenomen als een innovatieve praktijk en onze workshop was al snel volzet.

Zoals je hierboven leest hebben we sterk ingezet om onze ervaringen van de voorbije 3 jaar te delen binnen onze sector.

Naast de trajecten die we mee ondersteunden vanuit De Poule zetten we op deze manier in op de verduurzaming van de inhoud van De Poule. We zijn erin geslaagd om in verschillende organisaties eigen medewerkers uit te dagen om jongeren en collega's te inspireren om gebruik te maken van ervaringsgerichte methodieken en in te zetten op werkende factoren vanuit alternatieve verblijfskaders waarbinnen jongeren kunnen groeien.

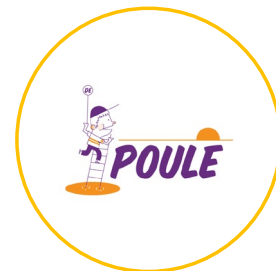
We kijken uit naar een verdere verduurzaming in 2024

Voor meer algemene info

www.canovlaanderen.be

<https://www.canovlaanderen.be/de-poule/>

Bert van De Poule

Het eerste feestje in de netwerkstudio.

Er zijn al heel wat jongens 18 jaar geworden in Pieter Simenon. Op 13 november 2023 was het de beurt aan D.

Hij wilde het in eerste instantie niet vieren, want 18 jaar worden in een voorziening is niet leuk. Het is ook niet leuk als familie ver weg is, en het is ook niet leuk als vrienden ver weg zijn, of niet kunnen komen. Of misschien niet willen komen, want dat weten we niet goed bij D. Zoals we heel veel niet weten bij D. Het liefst blijft hij één groot mysterie voor ons. Zijn verjaardag is gelukkig geen mysterie, dat is dus op 13 november.

Wat we ook weten of vinden is dat we zijn 18de verjaardag niet zomaar voorbij laten gaan. De nieuwe netwerkstudio leek ons de ideale plek om toch een klein feestje te bouwen. Wij (contextbegeleider, aandachtsbegeleider LG, TOVA-begeleider en trajectregisseur) keken er naar uit om op deze manier de netwerkstudio in te wijden. Dus werden de vlaggetjes en uitnodigingen rond gehangen. En niet veel later hadden we een gelukkige D. Die heel trots de kaarsjes op zijn taart uitblies.

Jammer genoeg kreeg D. niet veel later ook een brief waarin stond dat hij uit het systeem werd geschrapt. 18 jaar worden betekende voor D. grote nieuwe zorgen. Zijn verblijfsstatus was niet meer in orde, en er volgde al gauw een brief waarin stond dat hij het land moest gaan verlaten. Ondertussen zijn we een paar maanden verder, zijn we druk bezig om hem te helpen binnen alle mogelijkheden die we hebben, maar de onzekerheden en nieuwe zorgen stapelen zich verder op. We helpen D. in al het mogelijke, maar sommige dingen krijgen we niet opgelost.

Voorlopig geen feestjes, maar is het bang afwachten voor D. We wachten samen met hem af, en proberen er in de tussentijd het beste van te maken. Soms lukt dat, soms niet.

J. VL

ONZE KERNPROCESSEN

CANO als letterwoord staat voor Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning. CANO Pieter Simonon, van oorsprong een eerder residentiële voorziening, heeft reeds jarenlang expertise opgebouwd in het begeleiden van adolescenten en contexten met een complexe achtergrondproblematiek. Vanuit een herdefiniëring van de residentiële hulpverlening is CANO geëvolueerd tot een multimodaal en flexibel begeleidingsconcept. Cruciale uitgangspunten hierbij zijn dat de hulpverlening permanent vorm krijgt vanuit de dagelijkse leefomgeving van de jongeren en dat nieuwe breuken moeten vermeden worden. Het model stuurt aan op snel en efficiënt schakelen tussen ambulante, mobiele, projectmatig en residentieel begeleidingswerk in opbouw naar een geïntegreerd begeleidingstraject.

Sinds de introductie van het modulair kader vanaf 2014 hebben we een omslag gemaakt naar een flexibele en gedifferentieerde zorgorganisatie. Hierbij wordt het aanbod erkend, gesubsidieerd en aangestuurd aan de hand van typemodules. Op voorzieningsniveau betekent dit dat wij aan de hand van een modulair kader hulpverlening vertalen in verschillende modules die flexibel ingezet kunnen worden afhankelijk van het traject van de jongeren. Het modulair kader is terug te vinden in het algemene luik van dit jaarverslag.

Deze modules kunnen gecombineerd worden aangeboden (bijv. module verblijf, module contextbegeleiding en module ondersteunende begeleiding). De beschikking van de jeugdrechter bepaalt in welke richting we kunnen schakelen.

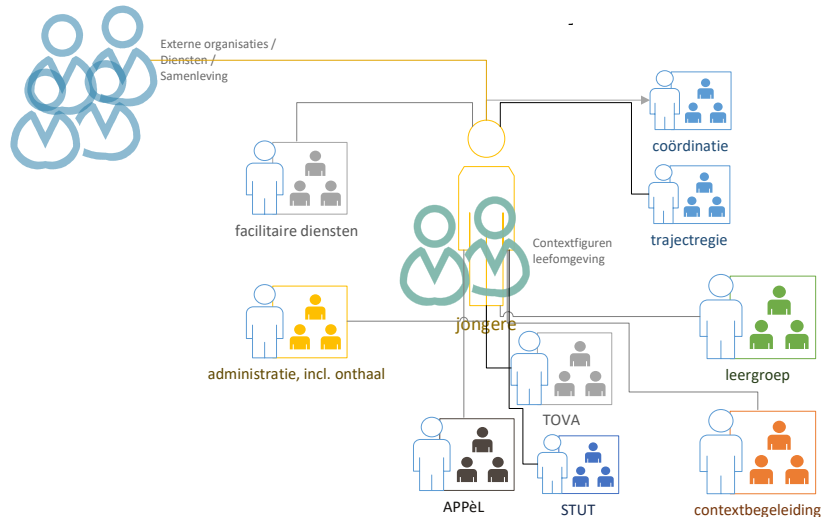
Jongens kunnen bij ons residentieel verblijven, of thuis verblijven in combinatie met een intensieve contextbegeleiding, of alleen wonen (vanaf 17 jaar) met begeleiding. Ouders en hun ruimere leefomgeving worden altijd mee begeleid en bij moeilijkheden staat er altijd een bed gereed in de voorziening voor onze jongeren om terug te plooiën. Het schoolgaan en eventueel deeltijds werken wordt extra begeleid door TOVA en afhakers worden speciaal opgevangen in het interne luik van APPèL, de module ondersteunende begeleiding.

In de tweede helft van het jaar verkenden we ook de mogelijkheid om delictgerichte contextbegeleiding aan te bieden voor meisjes. Eind 2023 stroomden de eerste meisjes in in deze vorm van mobiele begeleiding.

Wij bieden ook extra begeleiding rond vastlopende jongeren doorheen sociale vaardigheden en time-out. In het externe luik van APPèL werken we bijvoorbeeld samen met zorgboerderijen en organiseren ervaringsprojecten om jongens, anders dan bij een klassiek residentieel verblijf de kans te geven terug naar huis te gaan of te gaan alleen wonen. Het doel is het herstel van de gebroken samenhang tussen de jongere en zijn leefomgeving opdat zij terug hun plaats vinden in onze samenleving.

De komende jaren zal de sector stevige transformatiebewegingen doorgaan. Nog meer accent zal liggen op bijschakelen van hulp aanvullend op basiszorg. Naast erkennen en subsidiëren, zal hier ook de focus liggen op innovatie van hulpverlenings – en samenwerkingsprocessen en doorgedreven regionale netwerkvorming.

In de pijler kernprocessen gaan we dieper in op de organisatie van de hulpverlening zoals die gestalte krijgt in de dagelijkse werking van CANO Pieter Simenon.

Het **coördinatie**team coacht en stuurt dit geheel. Zij zijn eindverantwoordelijk en staan samen met de trajectregisseurs in voor de continuïteit van het hulpverleningstraject.

Het team **trajectregisseurs** zorgt voor een vlot verloop van elke opname in samenwerking met ACT. Ze staan in voor de continuïteit van het hulpverleningstraject.

De **leergroep** biedt de mogelijkheid voor een tijdelijk verblijf als de jongeren en context daar nood aan hebben, nadat alle hulpbronnen in de leefomgeving zijn aangesproken op hun mogelijkheden. De leergroep is een steeds beschikbare 'terugvalbasis' voor alle jongeren die door in CANO contextueel begeleid worden. Het einddoel is steeds een re-integratie met focus op herstel in hun eigen leefomgeving.

Het **context**team staat in voor de vraaggestuurde begeleiding van 34 jongens en hun leefomgeving.

TOVA biedt ondersteuning in het zoek- en begeleidingsproces naar een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding, gekaderd binnen het individueel begeleidingstraject van de jongere. Als actieve ondersteuning niet nodig is geven zij zowel intern (begeleiders, jongeren, gezinnen) als extern (samenwerkingspartners die aanleunen bij leerrecht, onderwijs) advies op basis van hun expertise.

Het **STUT**-team heeft als kernopdrachten: het aanbieden van sociale vaardigheidstraining onder de vorm van Rots en Water verweven met (gevecht)sport. Daarnaast vervult het STUT- team een belangrijke brugfunctie in het stimuleren van vakantie en vrijetijdsinvulling. Het STUT-team treedt ook op als groene begeleider en ondersteunt de jongeren in het kenbaar maken van hun mening/idee. STUT vervult een belangrijke ondersteunende rol aan de leergroep doormiddel van een activiteiten aanbod tijdens de schoolvakantie.

APPèL, de module ondersteunende begeleiding van Pieter Simenon profileert zich als een ondersteunend begeleidingsaanbod met een intern en extern luik.

Administratieve en facilitaire diensten verzorgen processen in de backoffice. Zij zorgen voor processen in functie van financiën, personeel, materieel, middelen en logistieke samenwerking.

De interne regie op cliëntniveau: het regieteam

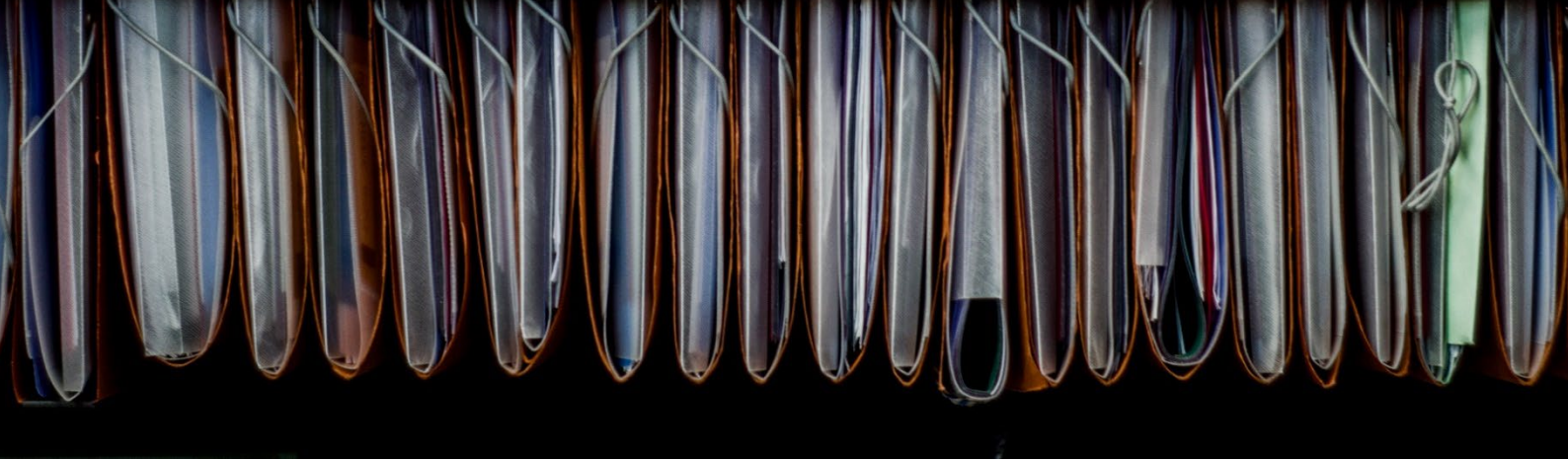
Centraal in het organiseren en beheersen van de individuele begeleidingsprocessen staat het regieteam. Het regieteam is een team van medewerkers opgebouwd rond het traject van een jongere. Alle expertise die nuttig is in het traject van de jongere wordt op regelmatige momenten geactiveerd. Het regieteam vindt minstens eenmaal in twee weken plaats en ad hoc volgens de nood in de begeleiding. Het team bestaat centraal uit een trajectregisseur en contextbegeleider en wordt - indien het traject dit vraagt - aangevuld met medewerkers uit de andere teams. Het regieteam bespreekt de begeleiding van de jongere integraal en bewaakt de voortgang van het traject. Het regieteam bewaakt - in overleg met de verwijzer - de beslissingslijn om te 'zappen', schakelen tussen de

verschillende modules die we aanbieden. Ook de jongere, zijn contextfiguren en belangrijke externe partners worden uitgenodigd om op regelmatige tijdstippen aan te sluiten op het regieteam. Het regieteam vervult de rol van interne regie op cliëntniveau.

Binnen de opvolging van het traject trachten we vraaggestuurde hulpverlening zoveel als mogelijk te realiseren. De trajectregisseurs sturen en bewaken de trajecten. Wij beschouwen het regieteam als dé motor van elke begeleiding. Naast een integrale bespreking van het traject van de jongere, biedt het regieteam ook de ruimte en zuurstof voor een eerstelijnscoaching van onze betrokken medewerkers, in samenwerking met de coördinatoren.

In de hiernavolgende bladzijden verduidelijken we welke teams voeding geven aan het regieteam en geven we meer toelichting bij de kernprocessen van deze teams.

"Voor elke cliënt (of voor elk cliëntstelsel) wordt een interne regie geactiveerd die het verloop van het traject binnen de organisatie opvolgt, de verwijzende instantie van het verloop op de hoogte houdt, en de naadloosheid en eenduidigheid van het cliënttraject garandeert."

DE TRAJECTREGISSEURS

Al enkele jaren worden een aantal doelgroepprocessen opgenomen in een geïntegreerd model waarin de interne regie op organisatieniveau rechtstreeks wordt gekoppeld aan de interne regie op het niveau van de doelgroep. Deze innovatieve ontwikkeling heeft geleid tot een vernieuwd concept binnen de organisatie, met name de 'trajectregisseurs', en resulteert tot een verhoogde betrokkenheid op alle doelgroepgebonden processen in de organisatie en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen trajectregisseurs, begeleiders en andere geledingen van de organisatie.

De trajectregisseur omarmt de CANO-visie en regisseert vanuit deze basishouding het traject dat we samen doorlopen met de jongere en zijn leefomgeving. Dit impliceert dat de trajectregisseur wordt betrokken vanaf de kennismaking en opname tot de begeleiding en nazorg.

De kernopdracht van de regisseur start bij het opvolgen van de bezetting en benutting van de voorziening en het verkennen van de aanmeldingen. Vervolgens krijgt de trajectregisseur tijdens het begeleidingsproces een dubbele rol toegekend. De *inhoudelijke rol* bestaat uit meerdere deeltaken. De trajectregisseur organiseert, leidt de regieteams en is verantwoordelijk voor het bewaken van het traject en de maximale betrokkenheid van de jongere, de

context, de verwijzer en externe partners hierin te stimuleren. Coaching van collega's omvat het aanreiken van kaders en methodieken. De trajectregisseur vormt de eindverantwoordelijke van het handelingsplan en de bijhorende besprekingen en dient het perspectief van de jongere steeds voor ogen te houden gedurende het hele begeleidingstraject. De *administratieve rol* varieert gaande van het (her)schrijven van protocollen en kwaliteitsverslagen, tot het werken met registratiesystemen (intern, bijv. eCQare, richting Agentschap, bijv. Binc, en richting verwijzer, bijv. Handelingsplan). Samengevat krijgt de trajectregisseur een verantwoordelijkheid voor het opvolgen en waarborgen van een naadloos nazorgtraject.

Het beheer van de capaciteit binnen een gemoduleerde organisatie is een cruciale opdracht, die wordt vertaald in een interne regie op organisatieniveau.

MODULE VERBLIJF HET LEERGROEPTEAM

De leergroep realiseert een tijdelijk verblijf voor een aantal van onze jongeren, maar pas nadat alle hulpbronnen in de leefomgeving zijn aangesproken op hun mogelijkheden. Dit aanbod is sterk geïndividualiseerd en legt de nadruk op ondersteuning, beveiliging, structurering en begrenzing in combinatie met ruimte en verantwoordelijkheid, kansen en groei.

Door een permanentiesysteem de klok rond is de leergroep een steeds beschikbare 'terugvalbasis' voor alle jongeren die door CANO Pieter Simenon contextueel begeleid worden. Een verblijf in de leergroep heeft geen leefomgevingsvervangende functie. De jongere zal verblijven waar zich het meeste ontwikkelingskansen voordoen. Het einddoel van een begeleiding is steeds een re-integratie met focus op herstel in hun eigen leefomgeving.

De jongere wordt gestimuleerd om opnieuw verbinding te leggen met zichzelf, met zijn context van oorsprong en met de context waarin hij zich dagelijks beweegt. Verblijf creëert extra ruimte om een netwerk te herstellen of zelfs uit te bouwen als de jongere geen context meer heeft. Voor de context van de jongere kan de residentiële 'back-up' een verhoging van de eigen kracht betekenen waardoor het mogelijk wordt op langere termijn te blijven werken aan de probleemsituatie waarmee men geconfronteerd wordt. Het residentiële permanentiesysteem vormt een steeds aanwezige terugvalbasis voor alle jongeren en hun context. Een CANO-verblijf staat zowel open voor langdurige begeleidingen, wanneer dit vanuit de problematiek van de jongere aangewezen is, als voor jongeren die op relatief korte termijn terug naar huis gaan wonen of willen doorgroeien naar een autonoom wonen (het vroegere Begeleid Zelfstandig Wonen). De 'zap'-functie is vanaf het

begin ingebouwd: jongeren kunnen soepel 'schakelen' tussen residentieel, in de oorspronkelijke leefomgeving verblijven of zelfstandig wonen. Anticiperend op en tijdens crisismomenten kunnen time-out- en projectwerking nieuwe radicale breuken vermijden en het langetermijnperspectief gaaf houden.

Voor de jongere biedt de residentie de mogelijkheid tot 'leren samenleven', een essentiële vaardigheid om in een context te kunnen leven. Door talrijke breuken in de verblijfssituatie zijn de vaardigheden van jongeren op dit vlak dikwijls onvoldoende ontwikkeld of hebben ze de motivatie verloren om hier nog in te investeren.

Het verblijf kan een structurerende functie hebben. De residentiële begeleiding biedt immers een leeftijdsadequaat kader aan met een genormaliseerd leefritme vanuit een open en participatieve doch ook sturende en gestructureerde pedagogische omkadering.

Groepsprocessen kunnen als een leermiddel gezien worden. We zetten sterk in op zowel individuele als groepsreflecties. In de leergroep leren de jongeren meer verantwoordelijkheid op te nemen en werken ze aan het ontwikkelen van competenties: dagstructuur, praktische vaardigheden, zorg voor anderen, sociale vaardigheden en zelfzorg.

Doorheen 2023 gebruikten we de verhuis naar de binnentuin van JPS als metafoor om onze inhoudelijke processen af te wegen, door te ontwikkelen en sommige zaken ook niet meer te doen in de nieuwbouw. Met de werkgroep en de jongens werkten we een model uit waar we de invulling van "het huis" en "de studio's" vorm gaven.

In het huis met 6 kamers verblijven de jongens die bij aanvang van hun traject nabijheid en structuur nodig hebben om vanuit deze veilige haven in hun traject te groeien.

In de 6 studio's kunnen de jongens met meer autonomie werken aan hun traject met ondersteuning vanuit de begeleiders van verblijf. De collega's van de andere teams zijn sowieso nauw betrokken en dit geeft veel mogelijkheden om onze jongens te ondersteunen in hun traject.

Eén van de studio's is voorzien als netwerkstudio. We willen deze inzetten om ook binnen verblijf te experimenteren met de context "naar binnen te halen".

Pijlers van verblijf in de binnentuin van jongerenwerking Pieter Simenon:

- Samenlevingsovereenkomst met samenlevingsprincipes
- Positief leef- en werkklimaat
- Participatief wonen en werken
- Nieuwe autoriteit
- Meer ruimte voor nabijheid en inzetten op relatie (AB-XL)
- Verblijf als veilig rustpunt om herstel met de eigen context mogelijk te maken
- Herstelgericht werken
-

MODULE CONTEXTBEGELEIDING

HET CONTEXTTEAM

Het contextteam van CANO Pieter Simonon zet de samenwerking met de jongere en hun directe leefomgeving centraal. Dit team streeft ernaar om de communicatie in en met de leefomgeving van de jongeren op gang brengen, de banden (tussen gezinsleden en netwerken) in deze leefomgeving te herstellen, het netwerk te activeren en te verstevigen vanuit de aanwezige krachten van het gezin en hun netwerk. We gaan ervan uit dat deze verschillende actoren eigen positieve mogelijkheden hebben (oplossingscapaciteiten en krachtbronnen) en blijven hen daarop aanspreken. Re-integratie in gezin en maatschappij staan voorop, evenals verbondenheid en zelfstandigheid in het functioneren van de jongeren en hun context.

De contacten tussen contextbegeleider en jongere zijn intensief. Het aangaan van verbinding met de jongere, zijn ouders (of de andere steunfiguren) staat hier steeds centraal. Het contextteam bestaat uit 11 contextbegeleiders die elk een aantal jongeren en hun netwerkfiguren wekelijks opvolgen. In het kader van de integrale begeleiding worden door het handelingsplan gestuurde begeleidingsactiviteiten verzorgd. Die zijn zeer divers: face-to-face begeleidingsactiviteiten met de jongere, gezin en breder netwerk, maar ook video-calls, telefoongesprekken, e-mails en brieven. Of actievere ervaringsgerichte of sportieve activiteiten.

De begeleider blijft op alle momenten een steunfiguur voor de jongere, ook wanneer deze een moeilijk begeleidbare houding vertoont. Contextbegeleiding behandelt verschillende onderwerpen: het gaat vaak om zeer praktische samenlevingsafspraken tussen de verschillende actoren, zoals regels over op tijd thuis zijn, manieren om te sparen, weekplanning en dergelijke meer. Hiernaast raken de contextbegeleiders thema's aan zoals het herstel tussen jongere en ouders, pedagogische steun, het algemeen welbevinden van iedere betrokkene, psycho-educatie, aandacht voor de communicatiepatronen, ... Ook wordt er sterk netwerkgericht gewerkt: in kaart brengen van het netwerk, dit bespreken en hierin ondersteuning zoeken, het netwerk proberen te verbreden.

Centraal in de begeleiding van de jongere en zijn netwerk staat het regieteam, een tweewekelijks overleg waarop alle betrokkenen uit alle teams (trajectregisseur, contextbegeleider, TOVA-begeleider, eventueel leergroepen en STUT-begeleider) aansluiten. Bedoeling is de jongere zelf zoveel mogelijk te laten deelnemen aan deze vergadering om zo de participatie en inbreng van de jongere zo groot mogelijk te houden.

Wanneer samenleven tussen jongere en context niet meer haalbaar blijkt en gesprekken met de betrokkenen hierin geen verandering kunnen brengen, zal de contextbegeleider het regieteam op de hoogte brengen. Op dit overleg wordt beslist wat de verdere stappen zijn binnen het traject. Dit kan op verschillende wijzen ingevuld worden: bijvoorbeeld een verblijf bij andere belangrijke personen binnen de context, een time-out-alternatief (een staptocht, een tijdelijk verblijf bij bv een zorgboer of een andere partner (B&B, manege, ...), een korte periode binnen onze residentie of een kort verblijf binnen een gemeenschapsinstelling, ...

Ook wanneer de jongere nood heeft aan uitgebreidere individuele begeleiding – denk bijvoorbeeld aan sociale vaardigheidstrainingen – zal dit in eerste instantie ingeschat worden door de contextbegeleider en op het regieteam besproken worden.

Gedeelde trajecten & delictgerichte contextbegeleiding

Het samenwerkingsverband met de gemeenschapsinstelling van Mol wordt verder uitgebouwd rond uitstroom van jongens uit Campus De Kempen. Nadat vanuit een afdeling overschrijdende samenwerking het 'draaiboek gedeelde trajecten' werd aangereikt, verdiepten medewerkers van gemeenschapsinstelling De Kempen en van CANO Pieter Simenon zich in het hanteren ervan. Het samenwerken rond jongerendossiers in gedeelde trajecten is een verrijking geworden: meer betrokkenen en daardoor meer kruisbestuiving. Dit alles komt de jongere en zijn context ten goede.

Het nieuwe decreet jeugddelinquentierecht ligt aan de basis van een nieuwe insteek rond contextbegeleiding: 'delictgerichte contextbegeleiding'. Dit is een specifieke ambulante reactie op een jeugddelict, steeds opgelegd door een beslissing van een jeugdrechter en altijd als reactie op een delict. Betrachting hierin is herhaling te voorkomen en welzijn te verhogen, dit steeds met optimale betrokkenheid van ouders/opvoedingsverantwoordelijken. Het is een op zichzelf staande maatregel waarbij de jongere niet uit zijn thuis- of opvoedingscontext wordt gehaald. Of kan in combinatie met of volgend op een gesloten begeleiding in de gemeenschapsinstelling.

Voor het contextteam is het werken rond feiten gepleegd door minderjarigen en recidive niet nieuw, daar we reeds enkele jaren Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer (NPT - een prototype van samenwerking in gedeelde trajecten, maar dan met focus op forensische thema's) aanbieden voor jongeren uit de gemeenschapsinstelling. Met de verdere ontplooiing van bovengenoemde gedeelde forensische trajecten, zullen we beroep kunnen doen op de expertise en de 'good practice' van het NPT-protocol om vorm te geven aan delictgerichte contextbegeleiding. Een werkgroep binnen het contextteam ging intensief aan de slag met de verdere uitwerking van het delictgerichte aanbod. Eind 2022 werden alle contextbegeleiding opnieuw opgeleid in 'delictgerichte trajectbegeleiding' door PraKticum van Jeugdzorg Emmaüs. De interne implementatie en de methodische ontplooiing van delictgerichte contextbegeleiding is onderwerp van een permanente werkgroep.

Ondertussen zien we dat de module delictgerichte contextbegeleiding volop benut wordt door de verwijzende instanties. Voor de provincie Limburg bieden CANO Pieter Simenon, De Wiekslag en Huize Sint-Vincentius delictgerichte contextbegeleiding aan. Hierrond worden samen met de Afdeling Continuïteit en Toegang afspraken gemaakt rond oa. regioverdeling. Ook de nieuwe – tijdelijke - module ter opvolging van jeugddelicten, Kortverblijf (2 weken Gemeenschapsinstelling gevolgd door 6 maanden delictgerichte contextbegeleiding), wordt door deze drie private organisatie opgevolgd.

Jongvolwassenheid: ondersteuningsplan +18

Sinds 2017 begon het contextteam te bouwen aan een structureel in te bedden methodiek rond de voorbereiding van onze jongeren op de nakende zelfstandigheid op de leeftijd van 18 jaar: het ondersteuningsplan +18. We streven ernaar om samen met elke jongere een duidelijk netwerk te activeren. Dit netwerk zal er staan wanneer de jongere ervoor opteert op eigen benen te gaan staan. De jongere beslist door wie of door welke instantie hij ondersteund wenst te worden, hij kijkt als het ware wie hij wil dat hem helpt na zijn 18de verjaardag. De bouwstenen van deze methodiek werden gevonden aan de hand van visieteksten, brainstormen, werkbezoeken, good practice-onderzoek en betrekken van (Cachet-) jongeren en ouderparticipatie-ouders. De schrijfgroep rond dit ondersteuningsplan +18 deed in 2019 concrete voorstellen te kunnen doen naar de bredere organisatie.

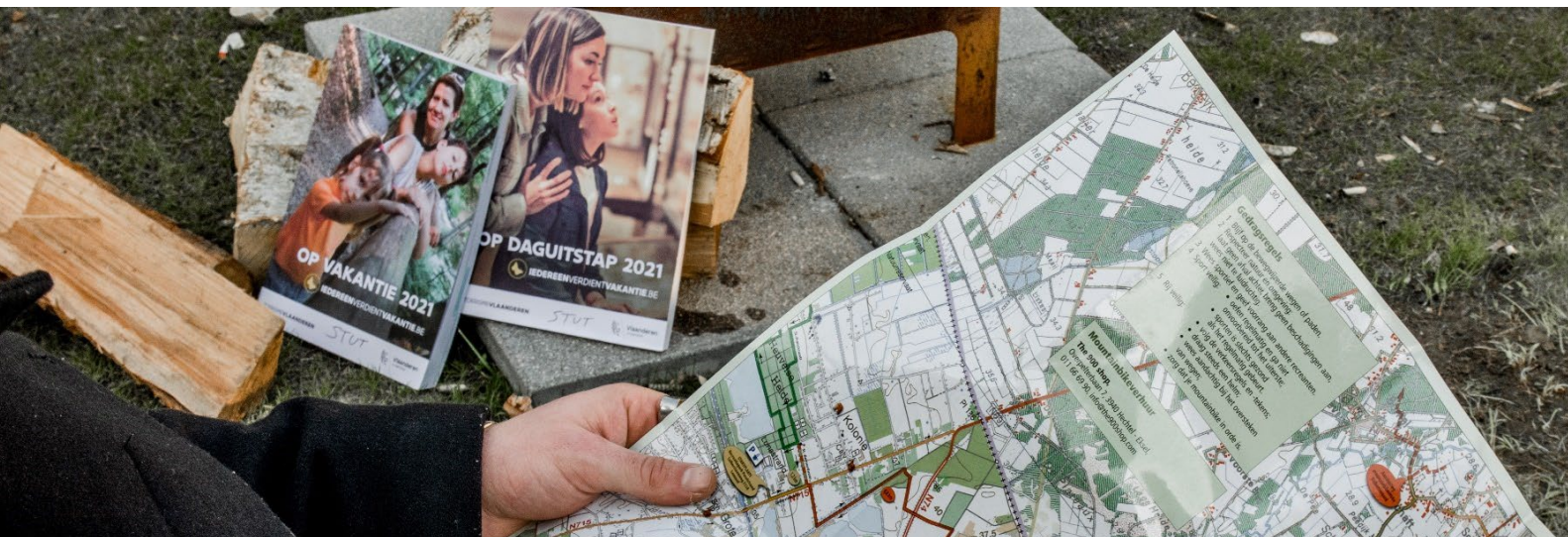
Zo werd recent een start genomen met dit Ondersteuningsplan +18: de implementatie van de KR8I-bundel (een overzichtsdokument dat zicht geeft op de stand van zaken wat betreft de verschillende leefdomeneinen). Ook de Netwerktafel +18 (een groot overlegmoment, geregisseerd door de jongere zelf) werd geïntroduceerd binnen de regieteams. Na grondige evaluatie en een parallel lopend proces van herziening van de verslaggeving van elke jongere (Handelingsplan, Evolutienota en

Eindnota), werd het Ondersteuningsplan opgenomen in de Eindnota, die nu een uitgebreid overzicht geeft van het netwerk waar de jongere na zijn afronding kan terugvallen. Verbonden aan het Ondersteuningsplan is het concept 'nazorg'. In 2023 kreeg de uitwerking van de nieuwe kijk op 'nazorg' de focus. De laatste hand werd gelegd aan het 'nazorgplan' en het werd intern goedgekeurd. De leden van de werkgroep gingen het voorstellen aan de verschillende teams. Vanaf heden staat er geen feitelijke tijdsgrens meer

op de nazorg die we bieden aan onze ex-jongeren. Wanneer ze nood hebben aan nieuwe ondersteuning – op eender welk vlak – schieten we in actie voor hem of zijn context. Wanneer de hulpvraag erg groot is, kan een heropname overwogen worden. Principe dat hier geldt is: het blijft een jongere ‘van ons’.

Op denkdagen (2 à 3 keer per jaar) stellen de leden van het contextteam zich steeds een kwaliteitsvraag: hoe kunnen we onze opdracht kwaliteitsvoller volbrengen? Welke methodieken dienen we verder uit te diepen? Wat missen we in onze werking, waar stuiten we op? Alle thema's kunnen aan bod komen. Het contextteam staat graag stil om terug te kijken, om te leren over voorbije periodes. Zo schenkt het team erg veel aandacht aan de zorg voor elkaar en worden episodes van storingen of problemen bij teamleden steeds erg introspectief en met de nodige zelfreflectie bekeken. Naast de aandacht vanuit collega's en beleid voor inwerking en ondersteuning voor nieuwe medewerkers, heerst er een nieuwe dynamiek binnen het team en vraagt het extra aandacht voor teamprocessen en teambuilding.

HET STUT-TEAM

De opdracht van het 'STUT-team wordt geconcretiseerd in vijf kernopdrachten en een bijkomend intern vormingsinitiatief:

GROENE BEGELEIDING

Vanuit laagdrempeligheid structureel mee openstaan voor klachten van onze jongeren over de organisatie en deze signaleren en kanaliseren.

VRIJETIJDSEBESTEDING

Inventariseren, stimuleren en evalueren van vakantie- en vrijetijdsaanbod, vervullen van brugfunctie naar vrijetijdsbesteding.

WAQT

Onthaasting! Less is more! Tijd maken en stilstaan is de uitdaging van deze revolutionaire tijd. Vanuit STUT maken we tijd voor de jongere als deze tijd wil maken voor ons. Een uitnodiging om stil te staan zo lang als nodig en zo kort als mogelijk. Samen er op uit te trekken met of zonder overnachting zijn vraaggestuurd mogelijk. Vanuit STUT stimuleren we het regieteam of betrokken begeleiders om elkaar samen binnen WAQT-momenten te ontmoeten of hier zelf initiatief in te nemen.

SOCIALE VAARDIGHEIDSTRAINING (SOVA)

Inventariseren van SoVa-technieken; Rots en Water als psychofysieke training en via Natural Horsemanship, het paard inzetten als spiegel. Met de inzichten verkregen

vanuit het werken met verschillende kaders/methodieken wordt er gedurende enkel sessies verder gewerkt om steviger stappen te kunnen zetten in hun eigen te lopen traject. STUT geeft zowel jongeren, context als begeleiders handvatten vanuit de verkregen inzichten. De dialoog wordt steeds aangegaan samen met de jongeren.

ONDERSTEUNING LEERGROEP

Bijspringen bij (wekelijkse) groepsactiviteiten; thematische ondersteuning van de bewonersvergadering, ventilatiegesprekken met de doelgroep en aanbieden van activiteiten tijdens de schoolvakanties met een knipoog naar sociale vaardigheidstraining. STUT investeerde in 2023 ook veel in jongeren die teruggekoppeld werden via time-out en in crisisjongeren.

INTERNE VORMINGSCEL

Om de methodische expertise van waaruit STUT met de jongeren (en gezinnen) werkt ook bij de begeleiders te verspreiden organiseren ze intern vormingsmomenten. Op deze vormingsmomenten kunnen begeleiders vrijblijvend inschrijven. In 2023 werden er naast de tweejaarlijkse vormingsmomenten Natural Horsemanship ook een initiatief boksen gelinkt aan de methodiek Rots & Water georganiseerd.

STUT ANNO 2023

Als STUT hebben we dit jaar 569 dagdelen ondersteund daar waar de nood het hoogst was. De stijging heeft te maken met het begeleiden van enkele trajecten die buiten het NRTJ aanbod vallen. Als netwerkorganisatie hebben we hierdoor partners als Gezin Centraal en onderwijsinstanties krachtig weten te ondersteunen in hun opdracht. Tijdens de schoolvakanties voorzien we samen met de leergroep begeleiders, in eerste instantie voor de jongeren van de leergroep een activiteitenaanbod dat sterk vertrekt vanuit participatie. Indien gewenst kunnen enkele contextjongeren ook deelnemen aan het activiteitenaanbod. Als STUT-

begeleider werken we vanuit gelijkwaardigheid en de kracht van verbinding waarbij we het genoeg hebben om te leren van elkaar. We voorzien vrije inlooppmomenten wat maakt dat we laagdrempelig tijd kunnen maken voor iedereen die er nood aan heeft. Deze vrije inlooppmomenten worden benut door jongeren en/of begeleiders. Dit maakt dat de opendeur cultuur van STUT zorgt voor een ontmoeting, een babbel en nabijheid. Ex-jongeren weten ons tevens nog steeds te vinden. Met veel plezier staat ook voor hen de deur steeds open om mooie herinneringen op te halen.

Actie.Re.Actie

In 2023 hebben we ervoor gekozen om enkel groepsaanbod te voorzien vanuit Actie Reactie. Er werd een online vormingsmoment 'verbindend klasklimaat' georganiseerd in samenwerking met de drie NAFT aanbieders en het Vrij CLB in Limburg. Daarnaast werd er tijdens het Netwerkfestival Leerrecht Limburg een vorming aangeboden voor een breed publiek van partners die werkzaam zijn op de brug tussen onderwijs en welzijn. Vanuit scholen secundair onderwijs komt er regelmatig de vraag om klasgroepen of leerkrachten teams ervaringsgericht te vormen of inspireren vanuit onze expertise in het werken met onze uitdagende doelgroep. Het blijft de uitdaging om te zoeken naar een werkbare manier om zowel voldoende intern als extern expertise te kunnen inzetten. Deze zoektocht wordt meegenomen binnen een traject van organisatieontwikkeling waarbij we het innovatieve karakter van onze organisatie afstemmen op de noden vanuit de samenleving en de toekomstvisie van Opgroeien.

TOVA – LEERWERKLOKET

TOVA is een team van gespecialiseerde medewerkers in CANO Pieter Simonon. Ze vertegenwoordigen mee de brug tussen (school)loopbaan en welzijnswerk.

DIENTVERLENING

School en werk zijn belangrijke variabelen in een goede ontwikkeling van jongeren. De meeste jongeren die starten bij CANO Pieter Simonon doorlopen een moeilijk schooltraject. Vaak wordt deze periode gekenmerkt door een opeenstapeling van faalervaringen voor de jongeren en hun netwerk. De kans op spijbelen, vroegtijdig schoolverlaten en/of 'drop-out' is daardoor zeer hoog.

De dienst TOVA (Tijdsbesteding, Ondersteuning, Verandering en Actie) biedt ondersteuning in het zoek - en begeleidingsproces naar een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding, gekaderd binnen een individueel begeleidingstraject van jongeren en hun netwerk. We kiezen als organisatie bewust voor het inzetten en uitbouwen van expertise binnen het beleidsdomein onderwijs. Naast expertise is het inzetten op netwerkvorming met partnerorganisaties belangrijk om ook voor onze jongeren de kans op een kwalitatieve uitstroom richting de arbeidsmarkt te vergroten. Onze begeleiders spelen in op stress en (dreigende) conflicten of incidenten in een school- en/of werk context. We trachten verbindend te werken met diverse actoren (ouders, begeleiders, scholen, CLB's, werkgevers, VDAB, ondersteunende diensten binnen de schoolcontext enz.). Onze ondersteuning binnen lopende dossiers kan passief of actief zijn. We ondersteunen zo kort als mogelijk en lang als nodig is.

Het streefdoel is een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding. Verder beoogt onze dienst de motivatie, attitudes en vaardigheden van de jongeren te activeren en te vergroten. We willen jongeren en hun netwerk opnieuw successen laten ervaren. We hechten veel belang aan het laten groeien van hun eigen kunnen waardoor de zelfsturing toeneemt en ze weerbaar worden voor het nemen van verantwoordelijkheid in wat moeilijk en uitdagend is. Naast het actief op pad gaan is telefonisch advies of consult steeds mogelijk. Tijdens onze werkuren kunnen jongeren, hun netwerk, interne en externe samenwerkingspartners

steeds bij ons terecht. We verlenen telefonisch advies behouden een open deur cultuur tijdens onze fysieke aanwezigheid in de organisatie. Als uitgangspunt hanteren we het geloof in de krachten van ouders en hun netwerk. Onze dienstverlening is gericht op ondersteunen en coachen. Indien school misloopt, zoekt onze dienst actief met de jongere en de school naar een zinvolle en haalbare manier om maximaal te kunnen genieten van het recht op leren. Ook biedt onze dienst, in nauwe samenwerking met een aantal externe partners, een actieve werkbegeleiding aan. Hierin is het doel samen met de jongeren en hun

netwerk op zoek te gaan naar geschikt werk, idealiter op de reguliere arbeidsmarkt. Indien de jongeren nog niet klaar is voor het reguliere arbeidscircuit, kan hij in een voorbereidingstraject stappen. Werken aan motivatie, zelfvertrouwen en zoeken naar een passend traject samen met externe diensten is onze kernopdracht.

Daarnaast garanderen we te fungeren als aanspreekpunt voor advies en expertise uitwisseling. We trachten zo laagdrempelig mogelijk te werken zodat begeleiders en partners bij ons terecht kunnen voor advies.

Onze dienstverlening is niet rechtstreeks toegankelijk (NRTJ) en enkel voor de doelgroep jongeren en hun context die begeleid worden door CANO Pieter Simenon. Toch proberen we alert te zijn voor vragen die ruimer gaan dan onze doelgroep jongeren. Al de netwerken verbonden aan school of werk kunnen ons contacteren en rekenen op ondersteuning indien dit noodzakelijk is. Op basis van de vraag van de jongeren, zijn context of hieraan verbonden partners werken we een programma op maat uit. Onze dienstverlening is ondersteunend daar waar nodig. Dit wil zeggen dat de dienst niet automatisch op elk ingestroomd dossier betrokken zal zijn. Deze dienstverlening richt zich op het verlenen van advies naast ook de opstart van een intensievere begeleiding als deze gewenst is.

INNOVATIE EN NETWERKEN

Sinds 2021 zijn we actief lid van het Lerend Netwerk Samen Tegen Schooluitval (LN STS). Een groep van praktijkwerkers (CLB-medewerkers, welzijnspartners, scholen,...) die concrete acties op poten zetten binnen Limburg om vroegtijdig schoolverlaten en schooluitval te voorkomen. Dit is een onderdeel van [leerrecht.be](https://www.leerrecht.be), een initiatief binnen Limburg waarbij de departementen Onderwijs & Vorming en Welzijn zich verenigen rond een lerende tafel inzake leerrecht. In 2023 hebben we vanuit de gezamenlijke noden die we voelen verschillende acties op poten gezet. Naast het bespreken van casuïstiek met verschillende partners actief op de brug onderwijs en welzijn hebben we vanuit samenwerking met de werkgroep jongvolwassenen IROJ het eerste Meeting-point (regio 1G1P, Gezin Centraal) op poten gezet. Het Meeting-point brengt naast een inhoudelijke keynote rond netwerkgericht werken, lokale partners vanuit de beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn en Arbeid samen om elkaar te leren kennen en uit te wisselen rond complexe casuïstiek. Dit initiatief vond plaats in het spectrumcollege te Beringen en

zorgde voor een uitverkochte editie. Er werden een 8-tal gesprekstafels van +/- 10 deelnemers georganiseerd. In 2024 zullen we een tweede editie regio 1G1P Eensgezind uitrollen. We mikken als locatie op een internaat om ook hier het partnerschap te versterken.

Vanuit de inzichten verkregen binnen actieve netwerking gekoppeld aan onze innovatieve werking experimenteert TOVA in het actief betrokken worden binnen schoolse structuren. Zo stimuleren ze warme klassenraden, onderzoeken ze of men een tuchtperiode kan verrijken met het methodisch werken zoals vanuit welzijn gekend binnen het inzetten van een time-out als ook de leraarskamer in te zetten als werkplek. Bij het laatste kozen ze de leraarskamer als flexplek waar ze aan administratieve taken konden werken om daarnaast ook preventief en ondersteunend te werken aan moeilijke lopende schooltrajecten. Dit zorgde voor ondersteuning aan zowel jongere als leerkracht wanneer een schoolsituatie uit de hand dreigde te lopen.

MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING

APPÈL is de bundeling van modules ondersteunende begeleiding van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon. De naam komt van: “APPÈL doen op”, maar ook van een samentrekking van de vroegere projecten ‘Project A’ en ‘PEL (project ervaringsleren)’.

APPÈL ondersteunt reguliere trajecten. Waar APPÈL vroeger als module rechtstreeks verbonden was aan het CANO Pieter Simonon en daarbuiten rechtstreeks jongeren uit de integrale jeugdhulp begeleidde, werd APPÈL vanaf 1 januari 2018 een deel van de afdeling Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp van onze organisatie. Concreet betekent dit dat elke jongere met specifieke ondersteunende hulpverleningsvragen in APPÈL terecht kan, ongeacht zijn/haar situatie.

Specifiek voor de jongeren van CANO Pieter Simonon bestaat het aanbod uit twee pistes: enerzijds zijn er de gezamenlijke activiteiten ter ondersteuning van de leergroepwerking exclusief voor de CANO-jongeren, en anderzijds krijgen CANO-jongeren steeds voorrang in het interne en externe luik van APPÈL. Ook de jongeren uit ons dagcentrum of Positieve Heroriëntering krijgen bij APPÈL voorrang. Vanzelfsprekend blijft er ruimte voor de jongeren van buitenaf, onze “externen”. APPÈL heeft een structurele en gedragen samenwerking uitgebouwd met alle mogelijke diensten en organisaties, die zich inzetten om jongeren op te vangen, te begeleiden en hun leerrecht te waarborgen.

APPÈL, biedt modules ondersteunende begeleiding aan, zowel voor RTJ als voor de CANO-werking van Jongerenwerking Pieter Simonon. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en groeide de afgelopen jaren uit tot APPÈL. We ondersteunen reguliere begeleidingstrajecten. Onze jongeren worden zowel vanuit RTJ als vanuit NRTJ toegeleid. Er wordt beroep op ons gedaan als jongeren blokkeren en reguliere begeleiding niet langer voldoet. Elke jongere, elke vraag is uniek en krijgt een uniek antwoord. Samen met de jongere, zijn context en de toeleider gaan we op zoek naar doelstellingen waarrond gewerkt wordt. Elk traject is anders: duur, vorm, doelstellingen, intensiteit worden met de jongere en op zijn/haar maat uitgewerkt. Wij werken laagdrempelig en

aanklampend. Onze methodieken zijn gericht op activering, welbevinden, zelfinzicht verhogen en groeibevordering. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie.

Binnen APPÈL hebben onze begeleiders expertise in het werken met jongeren (doorgaans ongeveer tussen 14 en 18 jaar). We gaan aan de slag met de hulpvragen van onze jongeren en ondersteunen hen in het behalen van een aantal zelf vooropgestelde doelstellingen. Deze ondersteuning kan op verschillende manieren georganiseerd worden, afhankelijk van waar de vragen liggen. Onze focus ligt op maatwerk.

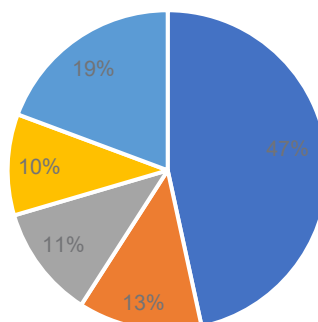
ONZE MEDEWERKERS

“De missie en bijhorende waarden zijn zichtbaar in het dagelijks functioneren van alle medewerkers. Medewerkers zijn betrokken bij wat er leeft en verandert binnen de entiteit. Binnen het concrete werk vinden wij ruimte en autonomie samen met verantwoordelijkheid een uitgangspunt. We geloven in de authentieke mogelijkheden en capaciteiten van de medewerkers. Het personeelsbeleid is gericht op het versterken van dit menselijk kapitaal.”

Vzw Jongerenwerking Pieter Simenon telt op 31 december 2023 81 actieve medewerkers (69.321VTE) en zeven niet-actieve medewerkers vanwege langdurende ziekte, zwangerschapsverlof of tijdskrediet. Wanneer we kijken naar de niet-actieve en actieve medewerkers is ongeveer 77% van de voltijdse equivalenten verdeeld in de frontoffice. We zien binnen onze organisatie voornamelijk medewerkers met een anciënniteit binnen JPS van 0 – 5 jaar (47%), gevolgd door werknemers met een anciënniteit van meer dan 20 jaar.

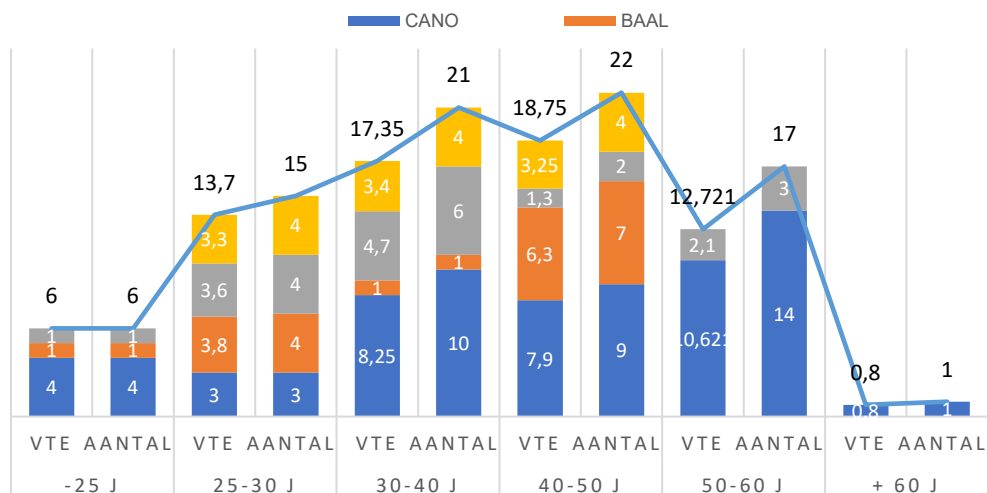
grafiek: Anciënniteit in de organisatie

- aandeel WN dienstanc van 0 tot 5j
- aandeel WN dienstanc van 6 tot 10j
- aandeel WN dienstanc van 11 tot 15j
- aandeel WN dienstanc van 16 tot 20j
- aandeel WN dienstanc meer dan 20j

Wanneer we enkel naar de actieve werknemers kijken had 71 van de 81 werknemers een contract onbepaalde duur, 53 werknemers werkten voltijds en 28 werknemers deeltijds. Kijken we naar de leeftijd van onze medewerkers is 70% tussen 25 en 50 jaar oud, ongeveer een kwart van al onze medewerkers is tussen 30 en 40 jaar oud.

Grafiek: leeftijdsverdeling vzw

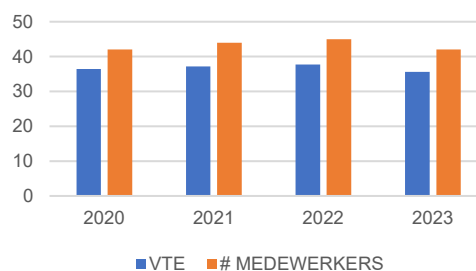

CANO Pieter Simonon

Op 31/12/2023 werken in CANO Pieter Simonon 41 medewerkers. Deze 41 medewerkers vullen in totaal 34,57 VTE in. Naast deze medewerkers zijn er ook twee medewerkers binnen CANO langdurig ziek.

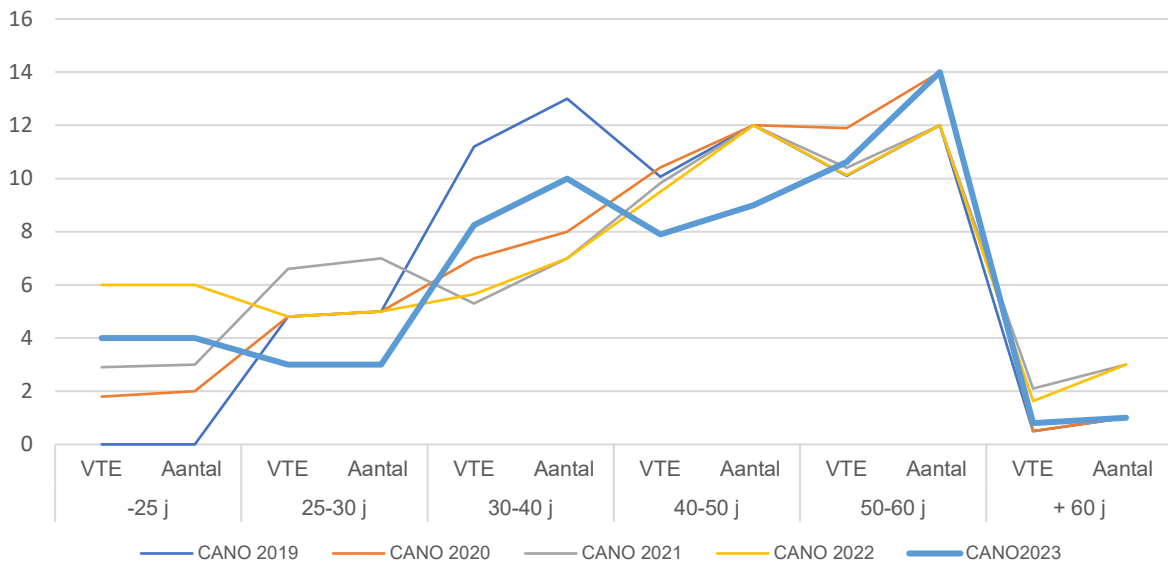
CANO is het jaar 2023 afgerond met een iets lager aantal actieve medewerkers dan de voorbije jaren. Hierbij vermelden we wel graag dat we in 2023 een nieuwe medewerker hebben angeworven die pas in januari 2024 gestart is. Het algemeen personeelsplaatje binnen CANO blijft dan ook stabiel. We vermelden hierbij nog eens dat we verder gaan op cijfers van 31 december 2023 en niet op gemiddelde cijfers doorheen het jaar. Deze cijfers tonen dan ook geen dynamieken die doorheen het jaar 2023 hebben gespeeld en/of zich nadien verderzetten in 2024.

grafiek: actieve medewerkers in CANO sinds 2020

Het aantal medewerkers van 50 jaar of ouder blijft stabiel binnen CANO. Bijna de helft van onze medewerkers situeert zich tussen de 30 en 50 jaar, dit is ook niet anders dan andere jaren. We zien dit jaar wel iets meer 30-40-jarigen dan de voorbije jaren, een welkome evolutie. In het aantal medewerkers jonger dan 30 jaar volgen we de trend van 2022. We blijven sterk inzetten op het aanwerven van jonge medewerkers en zetten voor al onze nieuwe medewerkers sterk in op een goed onthaal en een kwalitatieve inwerkperiode. We blijven ook vaststellen dat medewerkers in bepaalde teams niet snel uitstromen binnen onze organisatie, iets waar we trots op zijn.

grafiek: CANO leeftijdsverdeling van 2019 tot en met 2023

We verwelkomen en nemen afscheid

Een organisatie leeft en verandert voortdurend. We hebben afscheid moeten nemen van enkele waardevolle medewerkers en we hebben ook nieuwe krachten kunnen aanwerven.

We zagen in 2023 acht medewerkers vertrekken in CANO; waarvan vier leergroepbegeleiders, twee tijdelijke context/TOVA begeleiders, één staffunctie en één backoffice functie. Eén van de collega's uit de backoffice ging op welverdiend pensioen, de anderen kozen ervoor om een andere uitdaging aan te gaan.

Een medewerker uit de leergroep was op zoek naar een nieuwe uitdaging en vond deze bij onze collega's in BAAL. Met veel plezier horen we haar vertellen hoe haar tijd in CANO heeft bijgedragen tot een zelfzekere collega die weet waar ze voor staat. We hebben verder tijdelijk ons CANO-team versterkt door in de zomervakantie een jobstudent voor de leergroep aan te werven. We namen

ook formeel afscheid van een collega die ons bijstond in al onze infrastructuurwerken. We zijn al onze collega's erg dankbaar voor wat ze hebben betekend voor onze organisatie en onze doelgroep.

Er zijn in 2023 vijf nieuwe collega's gestart in CANO; drie leergroepbegeleiders, één staffunctie en één backoffice functie. Eén van onze nieuwe leergroepmedewerkers werd aangeworven na een positieve stage. Verder vangen we regelmatig (langdurende) ziekte op met interne verschuivingen. Door collega's de kans te geven om bijv. bij ziekte in te springen doen ze andere ervaringen op en vinden ze soms zelfs bij andere teams een nieuw stekje.

Er zijn de voorbije jaren zeker ook bij ons uitdagingen geweest in het aanwerven van nieuw personeel. We merken door kort op de bal te spelen en proactief aan te werven waar mogelijk, we de hiaten in onze teams kunnen beperken. Zo namen we bij de sollicitaties van de leergroep een berekend risico in het aanwerven van meerdere kandidaten. Dit risico bleek een juiste keuze waardoor we sterke nieuwe collega's hebben om onze vertrekkende krachten te vervangen. Bij het openstellen van vacatures ontvangen we nu voldoende goede kandidaten om een kwaliteitsvolle selectie uit te voeren. Snelheid blijft hierbij essentieel, aangezien we merken dat kandidaten soms al een ander job aanbod hebben gevonden voordat de selectiegesprekken plaatsvinden. We kunnen met enige trots zeggen dat we medewerkers hebben kunnen aantrekken die bewust voor onze organisatie en onze werking kiezen.

Opvoeder-begeleider als knelpuntberoep

De VDAB verzamelt jaarlijks cijfers over knelpuntberoepen. De functie opvoeder-begeleider was een knelpuntberoep in 2023 in Vlaanderen, omwille van specifieke arbeidsomstandigheden. Zo gaat het in een grote meerderheid van de vacatures in Vlaanderen om tijdelijke tewerkstelling en/of vervangingscontracten. Vanuit de bevraging blijkt ook dat opvoeder-begeleiders vaak nacht- en/of weekendwerk moeten verrichten. Dit maakt de combinatie met een gezinsleven moeilijker, met als gevolg dat mensen vaak afhaken wanneer zij met een gezin starten.

Als we kijken naar opvoeder-begeleiders binnen onze CANO-werking trachten wij zoveel mogelijk in te zetten op contracten onbepaalde duur. Dit is niet altijd mogelijk voor 100%, maar vaak wel voor een gedeelte van de jobtime. Hierdoor kunnen we naast de vaste jobtime inspelen op noden van de medewerkers en het team in ophoging van hun arbeidsvolume. In het team waar er sprake is van nacht- en weekendwerk wordt de dienstrol jaarlijks besproken en geëvalueerd om te bekijken wat het beste werkt voor het team. Sommige collega's doen ook beroep op tijdskrediet of ouderschapsverlof om de dienstrol voor hen draaglijk te houden. De besprekingen met collega's onderling geeft medewerkers vaak ook inzichten in mogelijkheden van de dienstrol.

We zetten bij nieuwe collega's sterk in op het onthaal en de inwerking. We geloven dat wanneer we hierop inzetten we meer kwaliteit creëren in het werk, in het team en zo ook inzetten op duurzaamheid. Verder zijn de teammomenten cruciaal om de collega's in dit knelpuntberoep gemotiveerd te houden voor de job. Als laatste vermelden we graag met trots dat ook de verhuis naar onze nieuwbouw als positief werd ervaren. Veel technische kwaaltjes in de verouderde gebouwen werden aangepakt in de nieuwbouw, waardoor werknemers ook fysiek in een fijne omgeving kunnen werken.

Vorming, Training & Opleiding

Als vzw Jongerenwerking Pieter Simonon staan we voor de kerncompetenties innoveren, verbinden en zelfreflectie. Deze competenties zijn van belang bij al onze medewerkers. We geloven als lerende organisatie dat aandacht geven aan leren en ontwikkeling, de gehele organisatie enkel ten goede kan komen. Indien we erin slagen om onze medewerkers, leidinggevenden, teams en organisatie permanent te laten groeien, moet dit ertoe leiden dat we steeds meer en beter die resultaten halen die we wensen te behalen. Dit leidt dan ook tot pure win-win situaties: medewerkers die steeds meer kwaliteiten “gebruiken”, teams die steeds beter op elkaar inspelen en steeds betere resultaten bereiken voor de mensen die we willen helpen. Leren is niet enkel resultaatgericht, maar ook relationeel. Binnen de cultuur willen we aansturen dat het leren iets van elke dag is. De integratie van de opgedane kennis in de praktijk is zeer zinvol, het blijvend stilstaan, elke dag bij zichzelf en de medemens geeft ook mogelijkheden tot groei.

In 2023 hebben we ruim ingezet op vorming. Onze medewerkers konden vorming volgen op locatie, ‘in house’ of online, formeel of informeel. Ze konden dit doen samen met andere medewerkers of individueel, van enkele uren tot meerdere dagen. We hebben op meerdere terreinen kunnen inzetten op vergroten van kennis en ervaring van onze medewerkers. Medewerkers zetten ook individueel in op zeer uiteenlopende thema’s die bijdragen tot onze eclectische benadering van hulpverlening. Het op maat werken betekent ook steeds nieuwe invalshoeken zoeken en een ruime vorming draagt hier tot bij. Binnen elk team is er ruimte voor teamdagen of denkdagen waarin ook inhoudelijke thema’s bijdragen aan de ontwikkeling van onze medewerkers.

Dit jaar kozen we ervoor om onze kennis en kunde te verruimen binnen het kader Verbindend gezag en Geweldloos Verzet. We kozen voor een vijfdaagse vorming, waarbij ‘Training en coaching; van 0 tot 100’ naar ons CANO-huis is gekomen. Ze namen ons mee in het kader en gaven ruimte voor praktische toepassingen waardoor we onze kennis meteen konden vertalen naar de realiteit. De laatste dag lag de focus op intervisie en hebben we het traject van enkele jongeren kunnen uitwerken aan het kader van geweldloos verzet. Bij de deelnemers zagen we bijna alle medewerkers uit de leergroep, aangevuld met enkele deelnemers uit de andere CANO teams (leidinggevend, trajectregisseur, context, TOVA en STUT).

In 2022 hebben we al sterk ingezet op vorming rond “Delictgerichte contextbegeleiding”. IN 2023 hebben drie van onze contextbegeleiders nog een dag vorming gevolgd rond Delictgerichte trajectbegeleiding. Verder werd er ook ingezet op netwerking met BAAL, YAR en trefdagen met als thema’s wonen en jongvolwassenen. Verschillende collega’s volgden ook korte vormingen binnen het thema van verslaving.

Onze collega’s van STUT hebben zich verder laten vormen bij onze partners van Integra en vzw Health.

Het team TOVA volgde verschillende opleidingen doorheen het jaar, met als insteek een verruiming en verbindend karakter: binnen het netwerkkader:

Netwerkfestival Leerrecht Limburg - Leerrecht

Kansrijk Onderwijs – UCLL

Webinar: impact van Faalangst bij kinderen en jongeren, vanuit ‘t Zonnekind s

Actiedag Schoolweigering Hasselt

Basisvorming

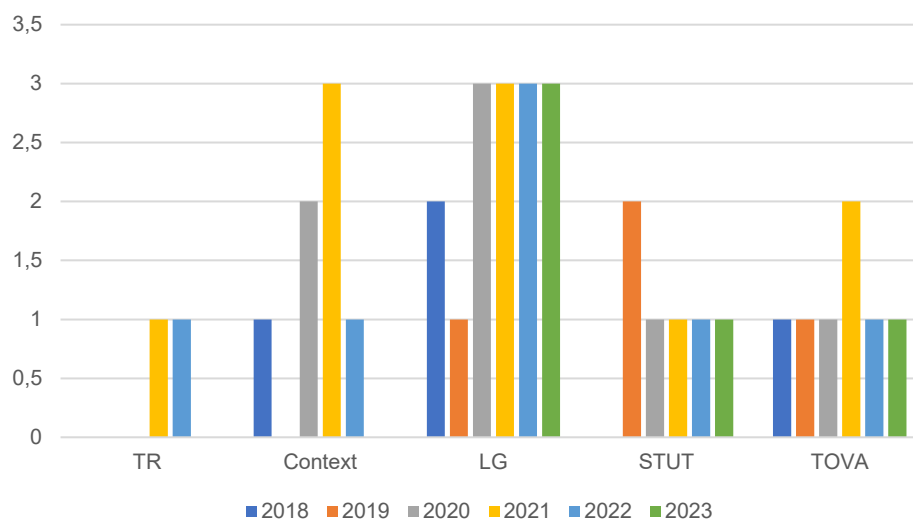
Suicide

Onze Backoffice zat ook niet stil, binnen hun expertise werden er vormingen gevolgd rond boekhouding, GDPR, personeelsadministratie, etc. team overschrijdend werd er ook een opleiding EHBO voorzien. Hieraan namen verschillende medewerkers deel.

We werken samen met studenten / stagiairs

Vanuit diverse studierichtingen versterken **stagiairs** via stage en/of werkplekklere onze dagelijkse werking. Hun inbreng en betrokkenheid op onze kernprocessen wordt erg gewaardeerd. Hieronder geven we een overzicht startend vanaf 2018. In het jaarverslag worden enkel de stagiaires aangehaald die daadwerkelijk stagelopen in de loop van het desbetreffende jaar. In de realiteit betreft dit stagiaires verspreid over een schooljaar en dus in onze jaarverslagen meetellen in de loop van twee jaar. Bijvoorbeeld wanneer een student stageloopt van september 2022 tot juni 2023. Dan tellen we in onze cijfers deze student 1x in 2022 en 1x in 2023. Dit zorgt er ook voor dat bijv. het contextteam geen stagiair had in 2023, maar wel een stagiair in najaar 2022 en voorjaar 2024. In 2023 hadden we 5 stagiairs. De meerderheid van onze stagiairs volgde een opleiding bij UCLL (2 graduaat orthopedagogie, 2 bachelor orthopedagogie), eentje volgde een graduaatsopleiding orthopedagogie bij PXL. Uitzonderlijk hadden we nu ook drie stagiairs die hun stage verspreidden over meerdere academiejaren, waarvan twee werkstudenten.

grafiek: aantal stagiairs in functieteams

We blijven als CANO sterk inzetten op een goede selectie met focus op laatstejaars studenten. We horen in de feedback van onze stagiairs ook bevestiging dat dit de goede keuze is, gezien onze complexe doelgroep. Stagiaires hebben nood aan een stevige achtergrond in methodieken en een gezonde dosis zelfreflectie, die ze vaak nog niet hebben ontwikkeld in hun eerste jaar opleiding. Ook bij de derdejaars studenten wordt er een stevig gesprek gevoerd waarbij we een inschatting maken van hun kennis, persoonlijkheid, draagkracht en (kritische) zelfreflectie. Enkel met een stevige basis op deze verschillende pijlers kan een stage succesvol zijn.

Via de 'werkgroep stage' proberen we de vele veranderingen in het onderwijslandschap constant op te volgen. Hierbij kijken we naar de inhoudelijke kennis die studenten meekrijgen vanuit theoretische kaders en trachten we in te schatten of er bepaalde studierichtingen zijn die meer wenselijk zijn om stagiairs toe te leiden. Er beginnen zich tendensen af te tekenen in het onderscheid bachelor- en graduaatsopleidingen en het belang om ook

dit goed te matchen met het team waarin de stagiair stage zal doen. We nemen dit mee naar 2024 om verder te evalueren.

Via verschillende wegen krijgen we na selectie van onze kandidaat-stagiairs, nog talrijke stageaanvragen binnen. Sommige studenten stellen in de loop van februari of september de vraag naar een stageplek, om dan ook respectievelijk in die maand te kunnen starten. De meeste kandidaten haken af wanneer we geen stageplaats kunnen aanbieden op dat moment. Enkele blijven geïnteresseerd in een stageplaats voor het volgende academiejaar.

Studenten

Elk jaar krijgen we ook verschillende vragen van studenten in het kader van hun opleiding. Vaak krijgen we de vraag om één van onze medewerkers te mogen interviewen rond een bepaald thema. Waar mogelijk gaan we hier steeds op in. Verder ontvangen we ook soms klassen in onze CANO-werking om hen een kijkje te laten nemen in ons huis en hen mee te nemen in onze visie.

Terugblik op 2023

2023 lijkt het jaar te zijn waarin we stilaan herstellen van de uitdagingen die Covid met zich meebracht. Deze uitdagingen hebben ons ook veel geleerd als organisatie. De sterke groei in digitalisering is niet meer weg te denken uit het werkveld en geeft nieuwe mogelijkheden in samenwerken en organiseren van de jobopdracht. In een organisatie waar verbinding zo belangrijk is, was de nood aan face-to-face contact groot. De aanwezigheid op de werkvloer en connectie met collega's en jongeren geeft voor velen opnieuw voldoening. We blijven sterk onder de indruk van de veerkracht van onze medewerkers. Deze veerkracht is zichtbaar in de dagdagelijkse realiteit en zelfs in cijfers. Zo zagen we dat ook het aantal uren ziekteverzuim terugkeren naar de cijfers die we hadden voor Covid.

We merken ook in de werving van nieuwe medewerkers een herstel. Waar we de voorbije jaren zeker een schaarste zagen aan goede kandidaten voor vacatures, merken we nu terug voldoende kwalitatief aanbod. Er is zeker (nog) geen sprake is van een kwantitatief overaanbod, maar we zijn zeer tevreden over de kwaliteiten die de kandidaat sollicitanten met zich meebrengen.

Zoals elke persoon uit de sociale sector weet, volgt er vanuit herstel vaak groei. Groei in persoonlijke ontwikkeling, groei in mogelijkheden en groei in samenwerkingen. In 2024 willen we blijven inzetten op de groei van onze medewerkers zodat zij sterk werk kunnen blijven leveren voor onze doelgroep. We kijken er dan ook naar uit om als organisatie deze groei te faciliteren over de deelwerkingen heen.

DE GLOBE -

EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN

De driehoek doelgroep, medewerkers en organisatie is geen op zichzelf staand gegeven. Constant worden de polen van de driehoek beïnvloed door externe beleidsontwikkelingen en concrete initiatieven die hun concrete vertaling krijgen in onze werking. Voor 2024 lijsten we graag onderstaande initiatieven of bewegingen op. Zij versterken de kernprocessen van de werking en voeden door hun invloed het innovatieve karakter van onze organisatie in beweging. In 2024 lagen er zeer veel beleidsontwikkelingen die de komende jaren verder kleur zullen geven aan jeugdhulp. Niet helemaal nieuw, maar toch opvallend is de snelheid waarin de beleidsontwikkelingen elkaar opvolgen, soms tegenwerken, soms versterken. Stroomlijnen en integreren van al die ontwikkelingen in logische lijnen wordt een stevige uitdaging voor de volgende jaren.

Geïntegreerd Gezins- en Jeugdbeleid: 'vroeg en nabij' in een jasje van doelregelgeving

Het afgelopen jaar werd verder gewerkt aan regelgeving in het kader van 'vroeg en nabij'. Een conceptnota bevat de ambitie om 'vroeg en nabij' meer kinderen, jongeren en gezinnen sneller te bereiken via een veel meer geïntegreerde aanpak. En van conceptnota gingen we naar ontwerpdecreet. Dat proces liep bij momenten moeizaam. Het resultaat tot nog toe is een ambitieus ontwerpdecreet: doelregelgeving die de komende jaren belangrijk zal zijn voor de volledige organisatie en sector.

De memorie van toelichting zegt daarover: "Met dit decreet wordt een volgende stap gezet in de richting van een meer geïntegreerd gezins- en jeugdhulpbeleid in Vlaanderen en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. We zien een bijzonder sterk engagement van de vele professionals, vrijwilligers en organisaties die zich dagelijks inzetten voor gezinnen, kinderen en jongeren, en die het recht op kansrijk opgroeien van alle kinderen en jongeren met volle overtuiging helpen realiseren. Ondanks dat waardevolle en belangrijke werk, tekent zich vandaag een brede consensus af, met name dat:

- Ons gezins- en jeugdhulpbeleid nog beter, efficiënter en effectiever kan en moet om het recht op kansrijk opgroeien van elk kind en elke jongere te realiseren;
- Een geïntegreerd beleid een antwoord kan bieden op zorg- en ondersteuningsnoden die toenemend complexer worden.
- Het huidige systeem is nog te sterk verkokerd en dat belemmert soms de toegankelijkheid en de onderlinge samenwerking. Het realiseren en duurzaam verder ontwikkelen van inclusieve en toegankelijke geïntegreerde zorg en ondersteuning vraagt om een eigentijds kader met ruimte om te ondernemen en om flexibel zorg op maat te bieden.

Vertrekkende vanuit gedeelde doelstellingen en verantwoordelijkheden en vanuit bestaande krachten en goede praktijken op het terrein, wil het decreet daarom een kader bieden om verder te kunnen evolueren naar een transversaal, coherent en geïntegreerd welzijnsbeleid voor alle aanstaande ouders, kinderen, jongeren, hun gezin en context. Het doet dit onder meer door:

- Ruimte te scheppen voor de erkenning en financiering van netwerken;
- Een focus op een transparantere ondersteuning die meer samenhang en minder breuklijnen vertoont en dus meer continuïteit, omwille van de realisatie van een 'trajectondersteuner';
- Een sterke focus op gedeelde verantwoordelijkheid, het naadloos aansluiten van meer gespecialiseerde hulpverlening op de universele dienstverlening en het principe van 'bijschakelen'.

Het decreet wil hiernaast mogelijkheden scheppen voor organisaties om een gezond en duurzaam sociaal ondernemerschap op te nemen door een kader te creëren voor het installeren van proeftuinen, evenals voor de financiering van innovatieve projecten en een enveloppefinanciering voor netwerken die voldoende mogelijkheden geeft om flexibel te schakelen in functie van veranderende zorg- en ondersteuningsnoden van kinderen, jongeren en gezinnen.

Ten slotte wil het decreet ook een basis bieden voor een meer geïntegreerd systeem voor monitoring, registratie en gegevensuitwisseling."

Lerende netwerken onderwijs-welzijn

Onderwijskansen versterken

Leerrecht garanderen voor iedereen vormt een basis voor een rechtvaardige samenleving, waarin iedereen kansen krijgt. Het is nodig dat onderwijs en welzijn samenwerken om alle kinderen alle kansen te bieden. Enkel door in te zetten op samenwerking met organisaties en met ouders, kunnen we zorgen voor kansen voor elk kind.

Vanuit opgroeien bouwen we bruggen met onderwijs om onderwijskansen van kinderen en jongeren te versterken en schooluitval te voorkomen. Op 01/09/2020 zijn er 6 regionale coördinatoren gestart binnen deze uitdagende opdracht. Pieter Simenon is penhouder voor de inzet binnen Limburg. Claudia Geens medewerker CANO neemt deze halftijdse functie voor haar rekening. In 2023 was dit tevens opnieuw sterk vanuit tandem met Nathalie Vanbergen, coördinator samen tegen schooluitval in opdracht van departement Onderwijs & Vorming. Samen verzorgde ze heel wat acties vanuit de neutrale poot 'Leerrecht Limburg'. De acties werden gedragen door een stuurgroep met een afvaardiging van partners uit de sectoren Onderwijs, Welzijn en Arbeid. Voor meer info zie www.leerrecht.be. Vanuit verschillende deelwerkingen (CANO, dagcentrum, APPèL, Gezin Centraal) binnen Pieter Simenon was men in 2023 actief betrokken binnen verschillende actielijnen vanuit Leerrecht Limburg.

De opdracht omvat 3 brede luiken namelijk:

- 1° Erkende jeugdhulpvoorzieningen ondersteunen bij de implementatie van onderwijsambassadeurs in hun werking;
- 2° Deelnemen aan de activiteiten van het samenwerkingsverband '1 Gezin, 1 Plan' met het oog op het inschakelen van expertise op vlak van samenwerking met onderwijsactoren in trajecten;
- 3° De noden en problemen betreffende de samenwerking tussen onderwijs en welzijn in kaart brengen en hierop inzetten binnen het samenwerkingsverband '1 Gezin, 1 Plan'.

Voor de Limburgse uitrol van de 3 opdrachten werd het voorbereidend werk geleverd door een regietafel. Betrokken partners binnen deze regietafel zijn: de 3 netwerkcoördinatoren 1G1P, Vrij CLB en de 3 NAFT- aanbieders. Het voorzitterschap werd opgenomen door netwerkcoördinator Onderwijs en welzijn, Claudia Geens. In 2024 zal deze opdracht zijn verdere uitrol krijgen. Het einde van de projectmiddelen staat op 1/09/2024. Momenteel is het niet duidelijk of men de middelen zal bestendigen of niet.

Crisis- en Investeringsplan Jeugdhulp

De brede jeugdhulp staat al enige tijd stevig onder druk. Vanuit verschillende hoeken komen signalen "dat het vijf over twaalf is, en dat het dat eigenlijk al lang is". Een taskforce crisis nam – in de nasleep van de Covid-crisis – een aantal signalen ter harte en legde een plan neer in maart 2023.

Dit crisis- en investeringsplan jeugdhulp bevat een heel aantal concrete maatregelen op verschillende domeinen van jeugdhulp. Een aantal maatregelen werd vrijwel onmiddellijk ingevoerd. Het plan voorziet (onder andere) in bijkomend budget voor het toevoegen van crisisbegeleiding en voor het intensifiëren van contextbegeleiding gekoppeld aan verblijf. Voor CANO Pieter

Simenon betekende dit onder meer dat er meer begeleidingstijd kan ingezet worden in residentiële (crisis)trajecten (erkenningwijziging 1/11/2023).

Na de zomer werd duidelijk dat het crisis- en investeringsplan serieuze implicaties heeft voor het samenwerkingsverband 1 Gezin 1 Plan Gezin Centraal. Daar ligt de verwachting dat de ontwikkellijnen 'crisis en flexibele vervolghulp', 'onderwijs – jeugdhulp (NAFT en onderwijsinternaten)', 'Gezinszorg' en 'vrijwilligers' worden opgenomen in nauwe samenwerking met of in coördinatie door Gezin Centraal.

Ook het thema 'jongvolwassenen in (dreigende) dak – en thuisloosheid (zie verder) werd vertaald in het plan.

Een veelgehoorde kritiek is echter dat het nog altijd geen masterplan jeugdhulp is. Het kan een antwoord geven op een aantal elementen van de crisis, maar voor het bestrijden van de fundamentele oorzaken is er meer nodig. Vooralsnog mist de sector een doorleefde koppeling van deze incentives in de algemene ambitie die werd vertaald in het ontwerpdecreet rond geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid.

Jeugddelinquentie in actie(plan): integrale multidisciplinaire ketenaanpak, kortverblijf wordt een blijver, nieuwe maatregelen onderweg

In maart 2023 ging fase twee van de implementatie van het jeugddelinquentiedecreet in voege. Het jeugddelinquentierecht beschikt ondertussen over een breed palet aan mogelijke maatregelen waar de jeugdrechter gebruik van kan maken, op basis van de ernst van het delict en op maat van de individuele jongere. Sinds

maart 2023 kunnen jongeren die een ernstig delict pleegden langdurig opgevangen kunnen worden in een gemeenschapsinstelling. Voor andere jongeren kan een andere aanpak wenselijk zijn. De Vlaamse Regering besliste in november 2023 om te starten met elektronische monitoring via een piloottraject in Antwerpen en verankerde de mogelijkheid van 'kortverblijf' decretaal.

Wat dat 'kortverblijf' betreft: in 2020 werd voor het eerst geëxperimenteerd met kortverblijf, een 14-daagse gesloten residentiële reactie. Per regio wordt samengewerkt met bestaande partners om versterkt in te zetten op een snelle en korte keten om zo het kortverblijf niet te laten dichtslippen. Aan elke plek kortverblijf wordt contextbegeleiding op maat gekoppeld, o.a. voor de opvolging van de voorwaarden (zoals de ambulante reactie, gemeenschapsdienst, herstel en re-integratie van de jonge delictplegers). Dat garandeert een efficiënte opvolging van de jonge delictplegers en - in combinatie met het kortverblijf – een snelle reactie bij het niet-naleven van de voorwaarden. Het experiment kortverblijf werd via beslissing Vlaamse Regering verlengd tot 31 augustus 2022, daarna weer verlengd tot 1 maart 2023 en verder. *Ondertussen weten we dat kortverblijf een 'blijver' wordt.*

Daarnaast waren er o.a. wijzigingen in verband met leeftijdsgrenzen en verjaring, instroommodaliteiten in de gesloten gemeenschapsinstellingen, rechtsgronden voor ketenaanpak, ...

Plots was er ook een eerste Vlaams Actieplan Jeugddelinquentie waar preventie, opsporing en vervolging samen komen. Het is een overkoepelend plan over beleidsdomeinen heen waar justitie, welzijn, opgroeien, jeugd, media, onderwijs en binnenlands bestuur de krachten bundelen onder coördinatie van Vlaams minister van Justitie en Handhaving Zuhail Demir en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Hilde Crevits. Het plan bevat een heel aantal maatregelen en beslist beleid, maar bevatte ook een aantal zaken die op zijn minst verdere discussie vragen in de opvolggroep jeugddelinquentie, andere beleidstafels en samenleving.

Veilig Verblijf in Limburg: Heem vzw

In januari 2021 hebben we samen met zes andere organisaties vzw Heem gesticht (erkenning Opgroeien 1/07/2021). We beogen daarmee een intersectoraal veilig verblijf en hulpverleningsaanbod in Limburg aan te bieden. Veilig verblijf is een nieuwe werkvorm binnen het Vlaamse Jeugdhulpaanbod, voortvloeiend uit het gewijzigde decreet Jeugd delinquentierecht.

In januari 2022 mocht Heem de eerste jongeren verwelkomen. Reeds snel na start bleek dat de werking van Heem niet voldoende veiligheid kon garanderen naar jongeren en personeel. We namen als bestuursorgaan de lastige beslissing om de jongensgroep tijdelijk te sluiten. In oktober 2022 was er een nieuwe start voor de jongensleefgroep. De herstart van de tweede jongensgroep ging echter niet van een leien dakje. Na een nieuwe sluiting werd de werking opnieuw bijgesteld.

Naar het einde van het jaar werd duidelijk dat de werking van Heem best ingekanteld wordt in een werking die naast stabiliteit op vlak van personeel, financiën en infrastructuur ook de nodige stabiliteit biedt op vlak van visie, beleid en veiligheid via bijstandsregeling. We bereiden statuten voor die een snelle schakeling naar leiderschap op operationeel niveau vanuit Sint-Ferdinand en Asster vzw mogelijk maken.

Meer info via www.heemvzw.be

Dak – en thuisloosheid bij jongvolwassenen: nieuw initiatief erkend

De afgelopen jaren hebben we steevast ingezet op een doelgroep jongvolwassenen in zeer kwetsbare woon- en leefsituaties.

Doorheen 2022 engageerden we ons verder als partner binnen A Way Home Limburg. Als partner van de Europese en internationale A Way Home beweging, willen we een coalitie aangaan met als doel dak- en thuisloosheid van jongvolwassenen structureel in onze regio aan te pakken. Op een kick-off in april 2021 werd tegen de achtergrond van de telling en de noden van de regio een aantal actiegroepen gelanceerd.

Ook een aantal lokale besturen neemt het thema op in de beleidsplannen. Eind 2020 werd onze betrokkenheid gevraagd in het **CABRIO-team**. Cabrio is een multidisciplinair en autonoom team dat outreachend werkt met dak- en thuislozen in 3 Limburgse regio's/gemeenten (Sint-Truiden, Pelt en Bilzen/Tongeren). Ook Lommel wenst zich aan te sluiten en zoekt daarvoor partners. Vanuit Jongerenwerking Pieter Simenon verkenden we doorheen 2021 een mogelijke aansluiting met het oog op formele toetreding in 2022. We beogen daarbij een focus op de 18 tot 25-jarigen.

Die aansluiting kwam er in 2022. **Een formele overeenkomst met Lommel, Pelt en CAW ging in vanaf april 2022.** De aansluiting bij het CABRIO-team kan leiden tot een meer

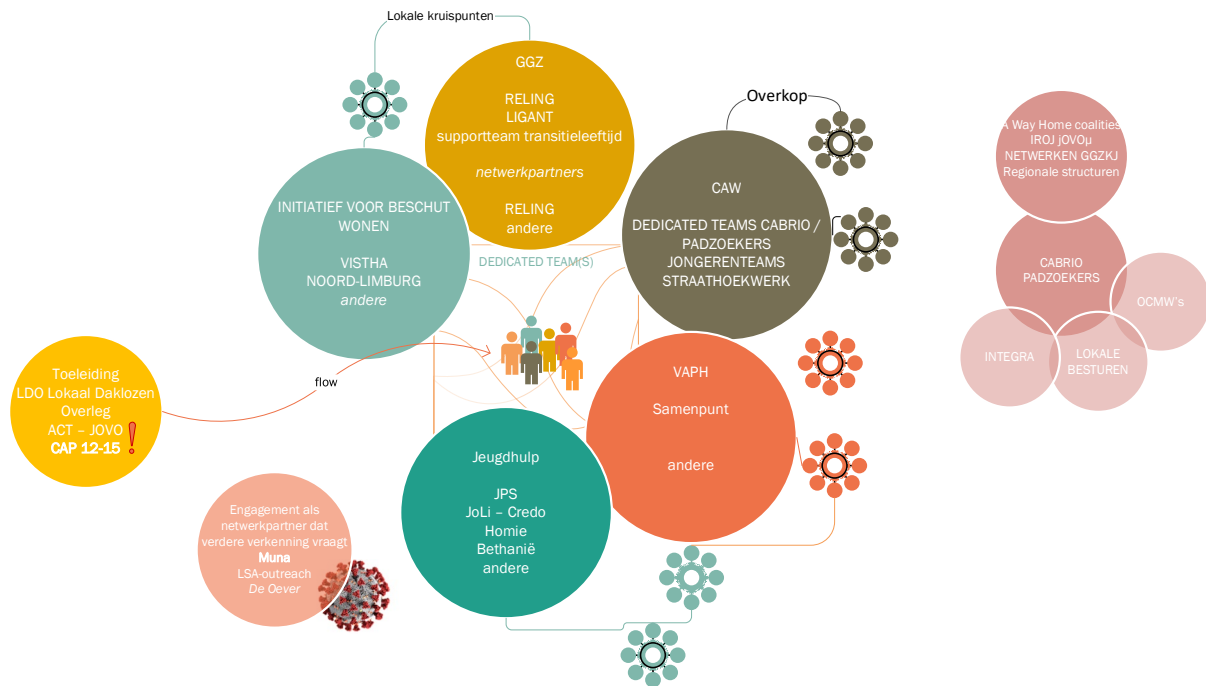
kwalitatieve begeleiding van de doelgroep, een betere signaalfunctie naar beleidsmakers op lokaal en Vlaams niveau, naar een meer kritische kijk in de eigen rol en verantwoordelijkheid als organisatie en naar een betere samenwerking met actoren binnen de hulpverlening. Afhankelijk van de lokale context zijn dit het OCMW, ZorGGroepzin (vroegere CAD Centrum voor Alcohol- en andere Drugproblemen), CAW Limburg (Centrum voor Algemeen Welzijnswerk), de Mobiele Herstelteams Reling en Noolim, Beschut Wonen en het LiSS (straathoekwerk). Eind 2022 kreeg de samenwerking een positieve evaluatie. In 2023 werd de overeenkomst vernieuwd.

In september 2023 werd een oproep verspreid voor jongeren in (dreigende) dak – en thuisloosheid. Een rondzendbrief en ambitie die voor de eerste keer gedragen, verspreid en gefinancierd werd door drie agentschappen: Opgroeien, VAPH en het Departement Zorg. Een duidelijk intersectoraal perspectief is sturend en er ligt expliciet de verwachting dat er afgestemde regionale initiatieven en synergiën ontstaan binnen de verschillende sectoren van het beleidsdomein WVG. De oproep verwacht van initiatiefnemers deze jongvolwassenen integraal begeleid worden op verschillende levensdomeinen zoals wonen, werken, leren en andere vormen van dagbesteding, evenals op mentaal welzijn en relaties.

In december 2023 dienden we – samen met intersectorale partners – een plan in een om een kwaliteitsvol, outreachend en intersectoraal begeleidingsteam voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid op te richten. Sterk geïnspireerd door de CABRIO-ervaringen van

de afgelopen jaren, slaagden we erin op korte tijd een gedragen dossier in te dienen.

In februari 2024 kregen we positief nieuws over ons dossier. Samen met 7 andere dossiers in Vlaanderen kunnen we op 1 april 2024 aan de slag met dit team.

Beleidsrapport inspecties jongvolwassenen voorzieningen Jeugdhulp Opgroeien

Naast aandacht voor dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen, kreeg ook het bredere thema jongvolwassenen veel aandacht. Continuïteit in de zorg, en in het bijzonder bij de overgang naar volwassenheid, is essentieel voor jongvolwassenen. Het waarborgen van hulpcontinuïteit is één van de centrale pijlers in de 2.0.-aanpak voor integrale jeugdhulp in Vlaanderen. Om deze reden werd een inspectieronde 'jongvolwassenen binnen de jeugdhulp' door Zorginspectie georganiseerd. Voor de opmaak van het toetsingskader werd gebruik gemaakt van het actieplan jongvolwassenen en de richtsnoeren 'overgang naar volwassenheid vanuit jeugdhulp' dat in overleg met de sector en Opgroeien werd opgesteld.

Tussen juni 2022 en maart 2023 vonden er 71 inspecties plaats in voorzieningen met een residentieel aanbod voor 17+'ers, in de vorm van een leefgroep, kamertraining, een combinatie van beide of kleinschalige wooneenheden. Ervan uitgaande dat een jongvolwassene een kwaliteitsvolle hulpverlening moet krijgen, waar hij ook verblijft, werd er geen onderscheid gemaakt in de bevraging bij deze verschillende woonvormen.

In de geïnspecteerde voorzieningen werden via een toetsingskader twee centrale thema's onder de loep genomen: de ontwikkeling van een ondersteuningstraject en de organisatie van actieve nazorg.

In juni 2022 vond het inspectiebezoek plaats in CANO Pieter Simenon. Het inspectierapport was erg positief. Pas eind 2023 werd het beleidsrapport vrijgegeven.

Hulpprogramma Geblokkeerde Ontwikkelingstrajecten

Volledig passend bij de verschillende initiatieven die er reeds genomen worden, zowel als incentives door de overheid als op lokaal niveau in samenwerking tussen organisaties, is het belang van intersectoraal werken steeds meer een vaststaand gegeven.

Binnen het intersectoraal zorgnetwerk werd al 7 jaar op een intensieve manier intersectoraal samengewerkt voor die jongeren die een volledig traject op maat nodig hebben, over de sectoren heen. Deze manier van werken werd als een absolute meerwaarde gezien en vandaar als basis gebruikt voor een nieuw platform van intersectoraal samenwerken voor de IZN-jongeren, maar ook jongeren met een statuut van GES+ en jongeren binnen veilig verblijf. Vanuit het Agentschap Opgroeien werd een oproep gedaan om per regio een samenwerkingsverband op te starten om specifiek rond die doelgroep een gepast aanbod te bieden.

Na een jaar brainstormen binnen en met de overheid en op lokaal/regionaal niveau werd een nieuwe BVR in het leven geroepen: hulpprogramma geblokkeerde trajecten. Binnen de regio Limburg, Vlaams-Brabant, Brussel werd het samenwerkingsverband ondersteund en kreeg de naam RISO.

Jongeren zullen via END (expertisenetwerk diagnostiek) aangemeld kunnen worden voor het hulpprogramma. Na bevestiging dat de jongere tot het hulpprogramma behoort, zal intersectoraal bekeken worden hoe het traject van de jongere vorm kan gegeven worden.

Nieuwe regelgeving met impact op medewerkersbeleid

In 2023 werden heel wat plannen en beleidsintenties omgezet in concrete sectorale regelgeving. Zo werd er initiatief genomen rond:

- de 'Klokkenluiders' regeling: Deze Europese richtlijn uit 2019 legt minimumnormen vast voor de bescherming van melders van inbreuken op de EU-regelgeving (zogenaamde "klokkenluiders") en is eind 2022 omgezet in Belgische wetgeving. In 2023 ontvingen we daarover meer concrete richtlijnen.
- gezinshuizen en invoering van VIA6: op vrijdag 17 november 2023 keurde de Vlaamse Regering het besluit over de gezinshuizen en de invoering van VIA 6 in de jeugdhulp definitief goed.
- arbeidstijden/arbeidsduur: VIA5 bevat een aantal afspraken die toelaten om te komen tot een meer flexibele arbeidsorganisatie. Het gaat om afspraken over de referteperiode, de meeruren waarvoor overloontoeslag verschuldigd is bij variabel deeltijdse werknemers en de rusttijd tussen twee shifts. Om deze afspraken te kunnen uitwerken, moesten ze nog vertaald worden in een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO). In de CAO arbeidsorganisatie wordt eveneens bepaald dat de verplichte rusttijd van 11 uur tussen twee diensten kan worden verkort tot 9 uur bij een avonddienst die onmiddellijk gevolgd wordt door een ochtenddienst: hetzij op schriftelijk verzoek van de werknemer; hetzij om te voldoen aan de behoeften van de dienst of in geval van onvoorziene omstandigheden, met instemming van de werknemer.
- Opleidingsverplichtingen arbeidsdeal: individueel opleidingsrecht van 5 dagen voor een voltijdse medewerker, registratieverwachtingen voor de werkgever en de installatie van een Federal Learning Account met integratie in mycareer.be (vanaf ten vroegste april 2024).
- De regeling voor ziekte tijdens jaarlijkse vakantie: de werknemer die ziek wordt tijdens zijn geplande wettelijke vakantie zal de jaarlijkse vakantiedagen die samenvallen met dagen arbeidsongeschiktheid kunnen behouden.

VZW JONGERENWERKING
PIETER SIMENON

